

ÅRSRAPPORT

20 15

Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) er et statlig forvaltningsorgan som eier Nødnett. DNK har ansvar for drift og videreutvikling av nettet.

DNK har ansvar for at viktige samfunnsfunksjoner har tilgang til et trygt, robust og tidsmessig kommunikasjonssystem for ledelse og samhandling i daglig virke og ved større hendelser.

DNKs mål for perioden 2016-2020

1. Nødnett oppleves som effektivt, sikkert og robust.
2. «Alle på Nødnett».
3. Utvidet bruk og flere tjenester i Nødnett.
4. Effektivitet og omstilling.

1 **5**

Leders beretning

2 **9**

Introduksjon til virksomheten og nøkkeltall

3 **25**

Årets aktiviteter og resultater

4 **41**

Styring og kontroll i virksomheten

5 **47**

Vurdering av framtidssikter

6 **53**

Årsregnskap

1

LEDERS BERETNING

NØDNETT I HELE LANDET

I 2015 ble målet om landsdekkende Nødnett nådd, i tråd med Stortingets beslutning 9. juni 2011. I løpet av 2015 ble de siste åtte politidistriktene satt i drift, og det var innen årsskiftet operative beredskapsbrukere på i hele landet. Det har vært en lang vei å gå, og noen ganger har det virket fjernt, så det gir en ekstra god følelse at vi nå har nådd målet om landsdekkende utbygging. Innsatsen fra de mange involverte har vært formidabel, og vi kan være stolte av det vi har fått til sammen.

Gjennom Nødnett har Norge fått et landsdekkende, avansert, effektivt og tidsmessig mobilkommunikasjonssystem. Infrastrukturen er bygget robust, med god sikkerhet, og med god dekning og kapasitet. Nødnett er et av de mest omfattende og moderne TETRA-nettene i Europa.

Investeringen i Nødnett er en av de største satsinger innen samfunnssikkerhet noen gang. Nettet muliggjør effektiv og sikret kommunikasjon i og mellom ulike nød- og beredskapsaktører, på tvers av geografiske og organisatoriske grenser. Brukerne gir gode tilbakemeldinger på Nødnett.

Utbyggingen av Nødnett har vært tidsstyrt for å sikre utskifting av de gamle, utilstrekkelige systemene så raskt som mulig. Det gjenstår derfor noe arbeid knyttet til innføring av enkelte etatsbrukere, arbeid med et lite antall basestasjoner og ferdigstilling av planlagt robusthet i radionettet.

Å realisere gevinstene i Nødnett

DNKs viktigste oppgaver fremover er å sikre at den høye kvaliteten på tjenestene i Nødnett opprettholdes, og at alle sivile og militære beredskapsaktører får mulighet til å bli brukere av Nødnett. Ved årets utgang var det, i tillegg til de tre nødetatene, over 40 brukerorganisasjoner som brukte eller hadde startet innføringsløpet mot å bli brukere av Nødnett. Nød- og beredskapsaktører over hele landet viser stor interesse for Nødnett. DNK har sterkt fokus på effektiv håndtering av nye brukere, samt god oppfølging av de eksisterende, og å legge til rette for at mulighetene i Nødnett nyttes på best mulig måte.

Med «alle på Nødnett» vil nytteverdien av investeringen øke, og samfunnets evne til å håndtere hendelser både i hverdag og i kriser styrkes. DNK som nøytral aktør skal sikre riktig og bred bruk, god drift og videreutvikling av infrastruktur, tjenester og funksjonalitet.

Norge har de senere årene opplevd større ulykker, ekstremvær og terror. Nye geografiske områder for landets nødmeldingssentraler og endringer i kommunestrukturen vil øke behovet for samhandling i slike kritiske situasjoner. Styrket militært-sivilt samarbeid vil gi større behov for fellessystemer. Samordning av offentlige kommunikasjonsløsninger vil gi bedre kostnadseffektivitet, mer kompetente driftsmiljøer, forvaltning og videreutvikling av sikret kommunikasjon.

Videreutvikling basert på kompetanse

Det er behov for en faglig kompetent aktør på statens side som kan ivareta arbeidet med fremtidsrettede mobile løsninger. DNK har gjennom realiseringen av Nødnett bygget høy teknisk kompetanse og har mange års erfaring med å koordinere aktører og gjennomføre store prosjekter på statlig side, med godt resultat.

Datakapasiteten i kommersielle mobilnett øker raskt. Kommersielle selskaper kjemper om frekvensressurser for mobilt bredbånd. Yngre mennesker som begynner å arbeide i nødetatene er vant til å ha mobil tilgang til de fleste typer data uansett hvor de befinner seg. Vanlige mobilnett er designet for å levere en best mulig tjeneste til folk flest og til lavest mulig pris, og de tilfredsstillende ikke uten videre krav som må stilles til dekning, tilgjengelighet, sikkerhet og robusthet for kritisk kommunikasjon.

Det må forventes at tilgang til datakommunikasjon under kritiske hendelser innen kort tid vil bli sett på som en selvfølge. Det må derfor arbeides for mobile dataløsninger som er like sikre som dagens Nødnett, også for høyhastighets data. DNK vil løpende ta de grep som er nødvendige for å sikre at neste generasjons sambandsnett skal dekke behovene for tale og data i nød- og beredskapsorganisasjoner.

Tor Helge Lyngstøl,
direktør

2

**INTRODUKSJON
TIL VIRKSOMHETEN
OG NØKKELTALL**

DIREKTORATET FOR NØDKOMMUNIKASJON

Justis- og beredskapsdepartementet (JD) har delegert myndighet til å lede arbeidet med planlegging og utbygging av Nødnett til Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK). DNK ble opprettet 1. april 2007.

DNK er systemansvarlig myndighet og eier av samfunnskritisk infrastruktur, kompetanseorgan for nød- og beredskapskommunikasjon, samt tjenesteleverandør for Nødnett. DNK skal legge til rette for en bred utnyttelse av Nødnett. Bred bruk av Nødnett vil gi økt samfunnsikkerhet og beredskap i hele landet. DNK har ledet utbyggingen av Nødnett og leverer utstyr til nødetatene for å ivareta behov for sikker kommunikasjon og økt samhandling. DNK har operatør- og forvaltningsansvar for Nødnett i drift, videreutvikling av nettet og tjenestene. DNKs visjon er «sikker kommunikasjon når det gjelder».

Utbyggingen av Nødnett er blant de største investeringene i samfunnsikkerhet i Norge noensinne.
Foto: Helge Skodvin

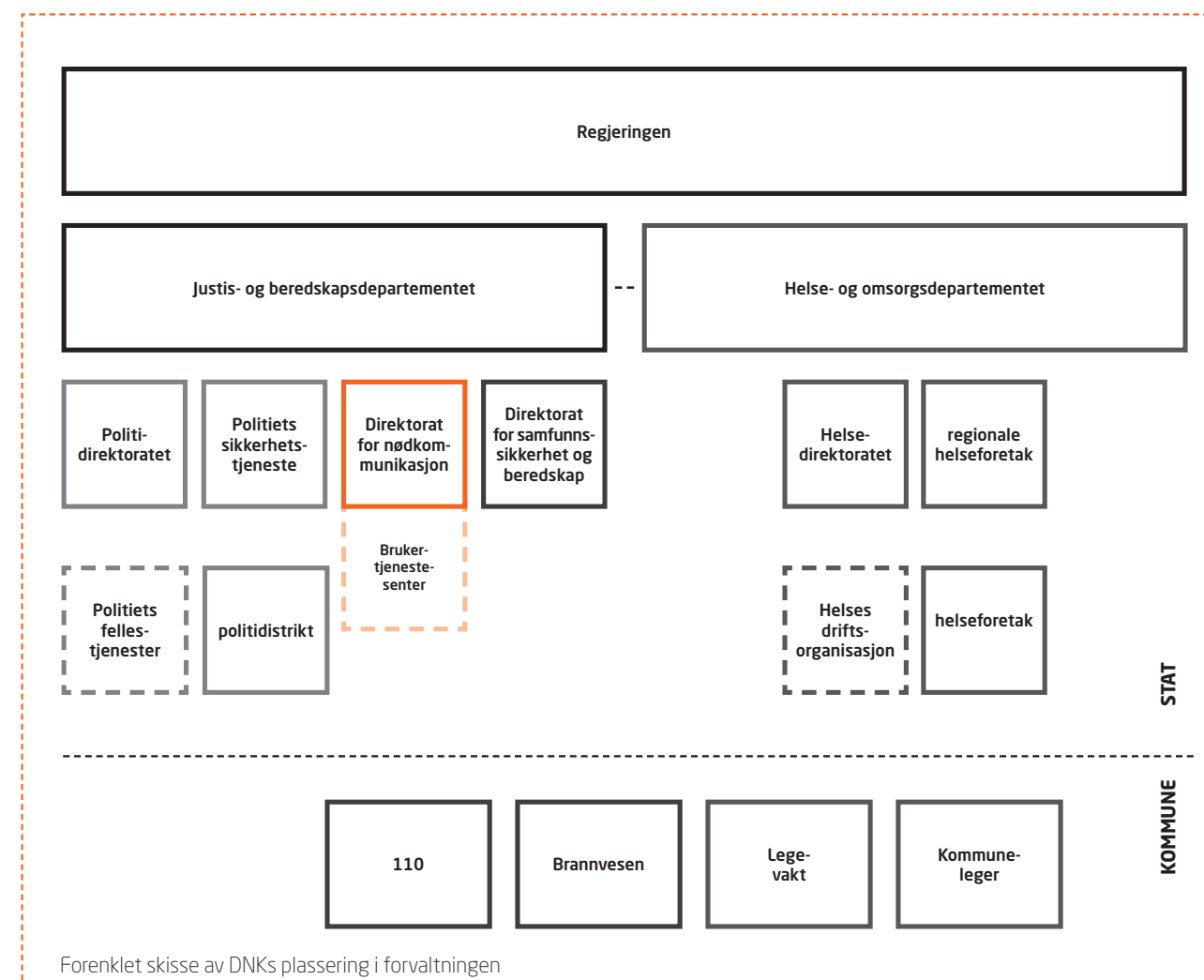

DNKs plass i forvaltningen

Figuren under viser DNKs plass i forvaltningen. Helse- og omsorgsdepartementet har konstitusjonelt ansvar for helsetjenestens akuttberedskap, herunder nødmedisystemer, og følger opp prosjektet i samsvar med inngått avtale. Politidirektoratet, Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap og Helsedirektoratet leder innføringen av brukerutstyr i hhv. politiet, brannvesenet og helsetjenesten. Helse- og omsorgstjenestens driftsorganisasjon er etablert som et felles driftssenter for helsetjenesten, underlagt de regionale helseforetakene.

Kommunene står, etter brann- og eksplosjonsvernloven, ansvarlig for etablering og drift av et brannvesen, inkludert nødalarmeringssentral 110. Kommunene har også, iht. lov om kommunehelsetjenesten og forskrift om krav til akuttmedisinske tjenester, ansvar for å etablere legevakt, leger i vakt og samarbeide med de regionale helseforetak om nødkommunikasjon i et landsdekkende lukket kommunikasjonsnett.

Nødnett er et komplekst teknisk system som krever et omfattende driftsregime. DNK har inngått en driftsavtale med Motorola Solutions som gjelder frem til 2026. Kommunikasjonsentralløsningene og radioterminalene driftes i prinsippet av etatene selv via separate driftsorganisasjoner; Politiets fellestjeneste, Helsetjenestens driftsorganisasjon og Brukertjenestesenteret i DNK.

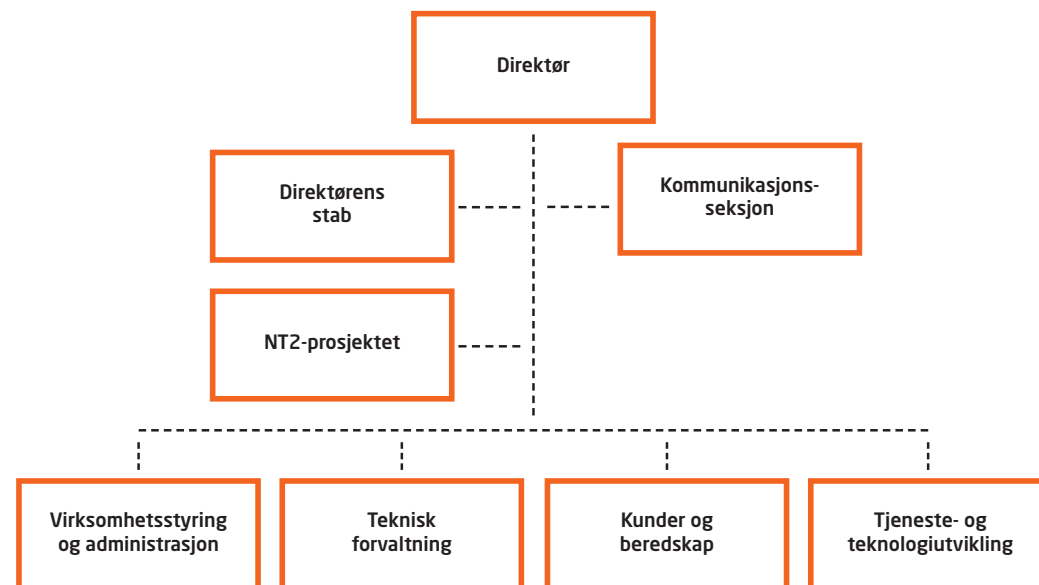

Forenklet skisse av DNKs plassering i forvaltningen

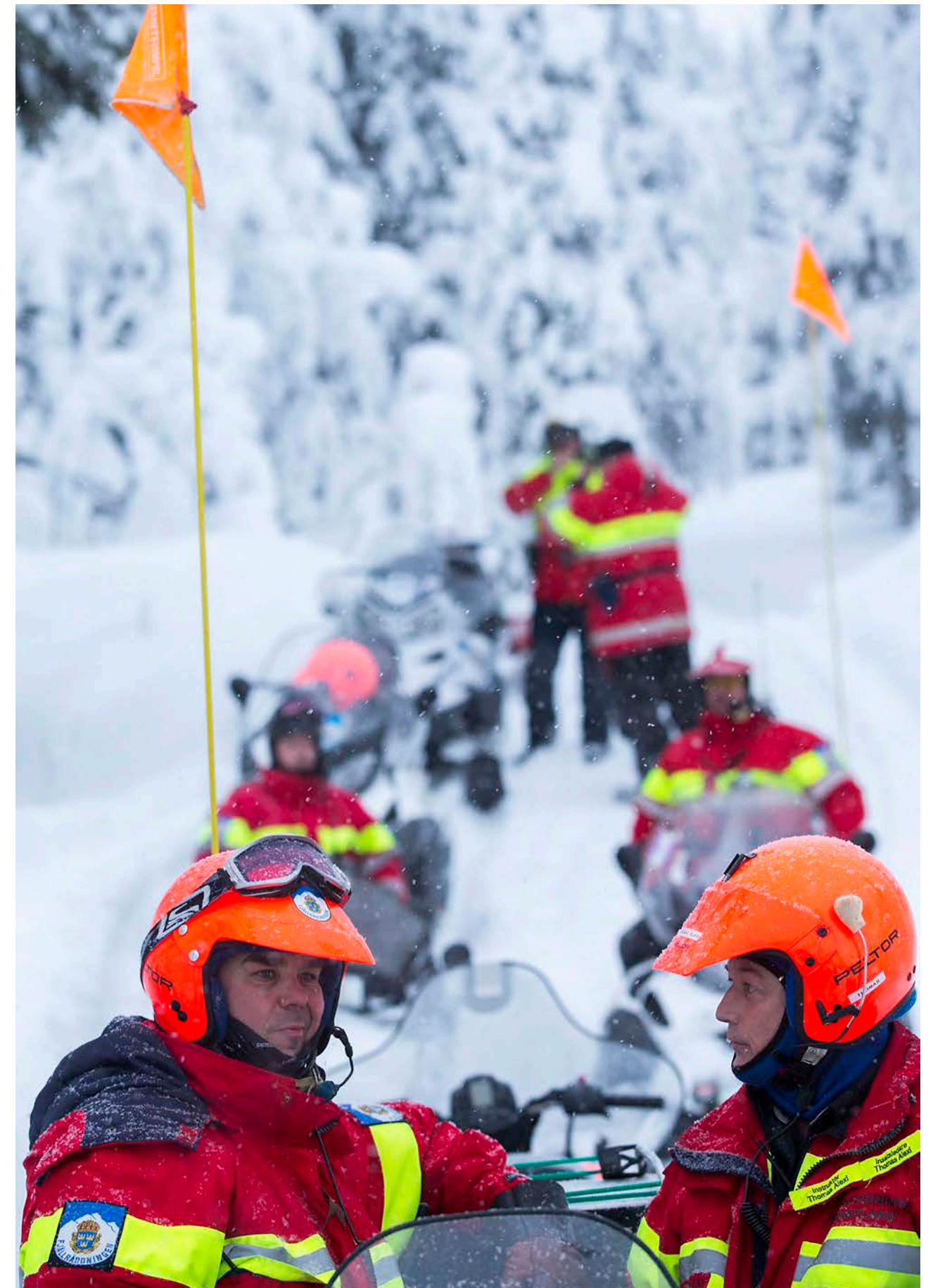
DNK som organisasjon

DNK har ved utgangen av 2015 116 ansatte, inkludert vikarer og ansatte som er i permisjon. Medarbeiderne leverte til sammen 102,1 årsverk. Hovedkontoret til DNK er lokalisert i Nydalen. Brukertjenestesenteret er etablert i Moss. Direktoratet er organisert som en linjeorganisasjon med fire avdelinger, en kommunikasjonsseksjon og direktørens stab. Lederne har personalansvar for medarbeidere i egen enhet.

DNK som organisasjon 2015.

➤
TETRA er overveiende valgt som standard for nødkommunikasjon i Europa. Også våre naboland Danmark, Finland og Sverige baserer sin nødkommunikasjon på TETRA-samband.
Foto: Johan Eklund

LEDELSE

Tor Helge Lyngstøl
Direktør

Tor Helge Lyngstøl er direktør i DNK. Tor Helge er utdannet sivilingeniør fra Norges tekniske høyskole (NTH), og har lang erfaring fra telekommunikasjon og energibransjen. Han har arbeidet med kritisk kommunikasjon i mange år. Han var prosjektleder for Nødnett-prosjektet i Justisdepartementet fra 1998, og ble utnevnt som direktør for DNK da direktoratet ble opprettet 1. april 2007. Kommunikasjonsseksjonen og direktørens stab er underlagt direktøren.

Ann Kristin Høydal Hide
Avdeling for Virksomhetsstyring og administrasjon

Ann Kristin H. Hide er avdelingsdirektør for avdelingen Virksomhetsstyring og administrasjon (VA). Ann Kristin er siviløkonom og har vært ansatt i DNK siden 2007.

Avdelingen er ansvarlig for at det jevnlig utarbeides målsetninger, strategier, styringsdokumenter, virksomhetsplaner og budsjetter. Avdelingens ansvarsområde omfatter oppgaver innen økonomi, regnskap, jus, kvalitetsstyring, risikostyring, sikkerhet, HMS, HR, dokumentasjon og intern IT. Avdelingen ivaretar rapportering til overordnet departement og ivaretar direktoratets arbeidsgiverrolle overfor arbeidstakerorganisasjonene. Avdelingen har ansvar for rekruttering og å iverksette ulike kompetansehevingstiltak for å sikre at ansatte i DNK innehar riktig kompetanse over tid.

Dagfinn Sjøvik
Avdeling for Teknisk forvaltning

Dagfinn Sjøvik er fungerende leder av avdelingen for Teknisk forvaltning (TF), og har tidligere vært prosjektleder for Nødnett trinn 2-programmet (NT2). Dagfinn er sivilingeniør og har vært involvert i Nødnett-prosjektet siden 2007.

Avdelingen har ansvar for driftsoppfølging og teknisk forvaltning av Nødnett, og har hovedansvar for at Nødnett er og forblir et trygt, robust og tidsmessig kommunikasjonssystem for ledelse og samhandling. Avdelingen har ansvar for at Nødnett har god tilgjengelighet og stabil, sikker og kostnadseffektiv drift i det daglige og i krisesituasjoner. Avdelingen besitter DNKs tekniske spisskompetanse på Nødnett, og representerer DNK på strategisk og operativt nivå i saker som gjelder Nødnett som nasjonal kritisk infrastruktur i Norge.

Nina Myren
Avdeling for Kunder og beredskap

Nina Myren er avdelingsdirektør for avdelingen Kunder og beredskap (KB). Nina er sivilingeniør og har vært involvert i Nødnett-prosjektet siden 2004.

Arbeider for at Nødnett og tilhørende tjenester tas i bruk av flest mulig til det beste for samfunnet, og at DNK har en enhetlig og koordinert dialog med eksisterende og nye kunder. Avdelingen er DNKs representant i beredskaps-Norge på det strategiske og operative nivå i saker som gjelder bruk og utnyttelse av Nødnett. Avdelingen har ansvar for å bidra til at det finnes hensiktsmessig brukerstyr for å få tilgang til tjenestene som leveres i Nødnett. Avdelingen er ansvarlig for at DNK er beredt til å håndtere kriser som involverer Nødnett og DNKs ansvarsområder. Avdelingen inkluderer DNKs brukertjenestesenter som drifter Nødnett-utstyr for 110-sentraler, samt programmerer radioterminaler til brannvesenet og andre brukere i Nødnett.

Knut Baltzersen
Avdeling for Tjeneste- og teknologiutvikling

Knut Baltzersen er fungerende avdelingsdirektør for avdelingen Tjeneste- og teknologiutvikling (TT). Knut er cand.scient. og har vært involvert i Nødnett-prosjektet siden 2005, tidligere som prosjektleder for kjernenett og test.

Avdelingen har ansvar for å vurdere nye teknologier for Nødnett, samt ta fram tjenester som muliggjøres ved innføring av ny teknologi. Eksempler er datatjenester og mulighet for å delta i gruppesamtaler i Nødnett med smarttelefon eller nettbrett via kommersielle nett. Avdelingen har i tillegg ansvaret for utforming av DNKs teknologistrategi, som skal sikre at Nødnett også i fortsettelsen er tidsmessig og framtidrettet.

MÅL OG RESULTATER

DNKs hovedmål for perioden 2013-2016:

1. Nød- og beredskapsbrukere skal oppleve Nødnett som effektivt, sikkert og robust
2. Nødnett skal bygges ut og tas i bruk i hele landet innen utgangen av 2015
3. Samfunnet skal få mest mulig nytte av investeringen i Nødnett og tilhørende kompetanse

Nød- og beredskapsbrukere skal oppleve Nødnett som effektivt, sikkert og robust

DNK har ansvaret for driften av Nødnett, og de daglige drifts- og operatøroppgavene er satt ut til Motorola. DNK ivaretar driftskontrakten med leverandøren på vegne av Justis- og beredskapsdepartementet, og har myndighet til å opptre som kontraktspart overfor leverandøren. Driftskvaliteten styres gjennom en såkalt SLA (Service Level Agreement). Avtalen er utformet som et hensiktsmessig verktøy for å sikre god oppetid og rask feilretting, slik at Nødnett oppleves som et effektivt, sikkert og robust verktøy av brukerne.

Nødnett skal bygges ut og tas i bruk i hele landet innen utgangen av 2015

Nødnett er landsdekkende og klart til bruk i alle landets politidistrikter. I september 2015 ble Østfinnmark politidistrikt, som det siste i rekken, klart for operativ bruk. Rundt 2000 basestasjoner er i drift, noe som gir god dekning på hele fastlandet. Nødnett hadde ved årsskiftet operative brukere i hele landet. Innføringen i politiet er fullført og Nødnett er tatt i bruk i alle politidistrikter og operasjonssentraler. Alle landets 110-sentraler med tilhørende brannvesen har tatt Nødnett i bruk, med unntak av 110-sentralen i Bodø, som flytter inn i ny brannstasjon våren 2016. Helse har tatt Nødnett i bruk ved alle AMK-sentraler utenom AMK Sørlandet, AMK Bodø, AMK Tromsø og AMK Finnmark som har planlagt ferdigstilling i 2016. Nødnett er også tatt i bruk på legevakter og akuttmottak i store deler av landet, og innføringen av de resterende fortsetter i 2016.

Samfunnet skal få mest mulig nytte av investeringen i Nødnett og tilhørende kompetanse

Nød- og beredskapsaktører over hele landet viser stor interesse for Nødnett, og DNK arbeider derfor for å ha en effektiv håndtering av nye kunder som ønsker å ta i bruk Nødnett. DNK arbeider også for å sikre en god oppfølging av de allerede eksisterende kundene, samt å legge til rette for at mulighetene i Nødnett utnyttes på best mulig måte.

I 2015 har antallet brukerorganisasjoner i Nødnett fortsatt å øke. 31.12.2015 var det registrert 41 019 radioterminalbrukere fra 46 ulike organisasjoner. DNK har kontinuerlig dialog med kritiske samfunnsfunksjoner slik at Nødnett får en riktig rolle i beredskaps-Norge, til det beste for samfunnet.

DNK i samfunnet

DNK har ansvar for at viktige samfunnsfunksjoner har tilgang til et trygt, robust og tidsmessig kommunikasjonssystem for ledelse og samhandling i daglig virke og ved større hendelser. DNK har ansvar for etablering, forvaltning og videreutvikling av Nødnett i tråd med brukernes behov. DNK skal gjennom sin rolle og kompetanse bidra til å styrke samfunnets sikkerhet og beredskap. Nødnett er det suverent største, lukkede landsdekkende mobilradionettet i Norge, både når det gjelder geografisk dekning og antall brukere. Den sivile beredskapskjeden i Norge består av en lang rekke aktører. Mange organisasjoner skal samvirke i krisesituasjoner, og i hovedsak håndtere krisen som de gjør i daglige situasjoner, på lavest mulig nivå, innen sitt vanlige ansvarsområde. Et gruppebasert, sikret, robust kommunikasjonssystem som Nødnett er en forutsetning for samvirke. DNK ivaretar samordnings- og systemansvaret for Nødnett.

Nødnett skal oppleves som et effektivt, sikkert og robust verktøy av brukerne.
Foto: Hallvard Hatlestad

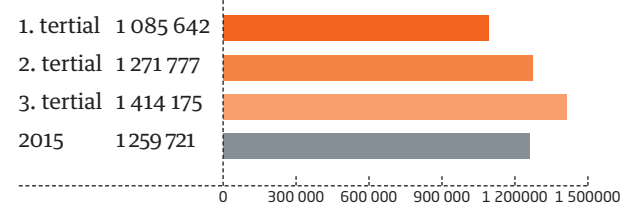

DNKs hovedmål 1

Nød- og beredskapsbrukere skal oppleve Nødnett som effektivt, sikkert og robust.

Oppetid Nødnett
gjennomsnitt 2015:
99,95%*

Antall samtaler i Nødnett (månedlig gjennomsnitt)

Antall base-
stasjoner i drift
pr. 31.12.15:
2 035

Antall tunneler med
Nødnett-dekning
pr. 31.12.15:
297

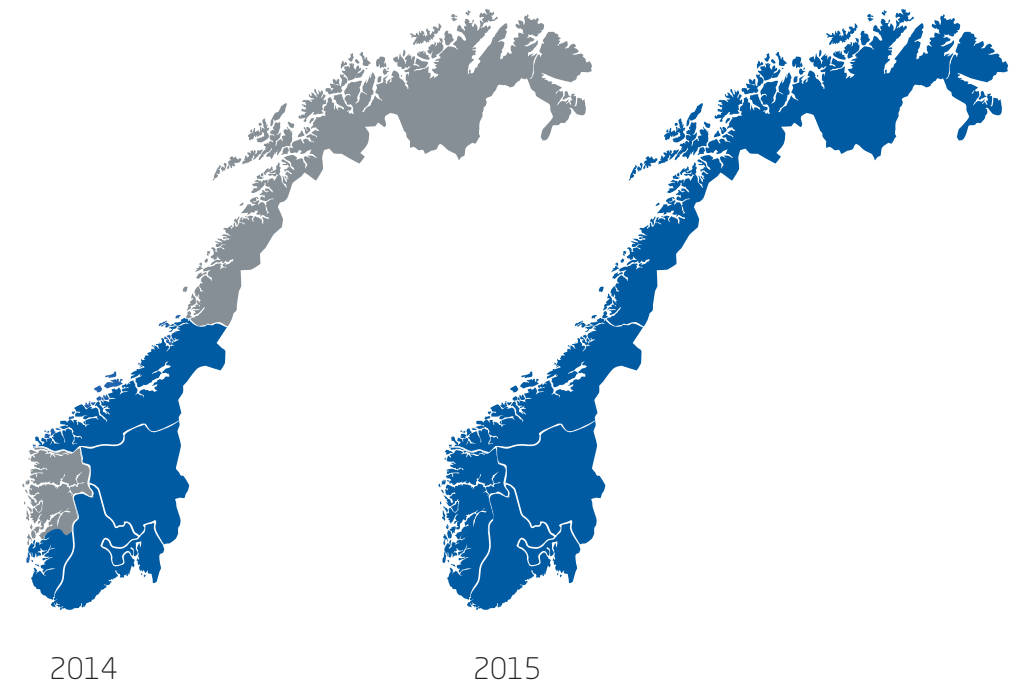
Antall kommunikasjons-
sentraller i operativ drift
pr. 31.12.15:
126

*Nødnett oppetid beregnes for alle områder som i følge kontrakt er omfattet av kravene i Service Level Agreement, en fremforhandlet avtale hvor nivået på tjenesten er formelt definert.

DNKs hovedmål 2

Nødnett skal bygges ut og tas i bruk i hele landet innen utgangen av 2015.

Stortinget gav klarsignal for Nødnett-utbygging i det sentrale Østlandsområdet i desember 2006. Den landsdekkende utbyggingen ble besluttet 9. juni 2011, og byggingen startet i mars 2012.

I løpet av 2015 ble Nødnett landsdekkende. Fra januar til september 2015 ble Nødnett klart til operativ bruk i politidistriktene Hordaland, Sogn og Fjordane, Helgeland, Salten, Midtre Hålogaland, Troms, Vestfinnmark og Østfinnmark.

DNKs hovedmål 3

Samfunnet skal få mest mulig nytte av investeringen i Nødnett og tilhørende kompetanse.

Radioterminaler i bruk

Brukergruppe	Antall pr 31.12.2014	Antall pr 31.12.2015
Brann	4970	16214
Politi	8956	14432
Helse	2199	2909
Andre brukerorganisasjoner	3322	7461
<i>Herav frivillige organisasjoner</i>	<i>2053</i>	<i>5885</i>
Totalt	19447	41016

«Nødnett hjelper oss til å både skaffe oversikt og å handle raskt når hendelser oppstår.»

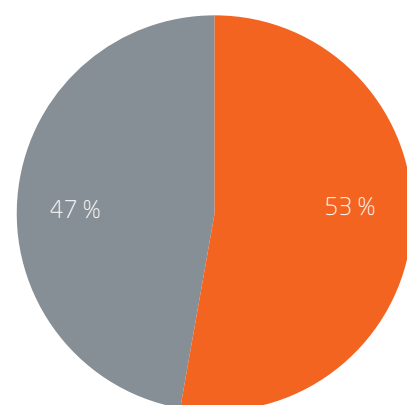
Stig Andresen, Røde Kors Hjelpekorps

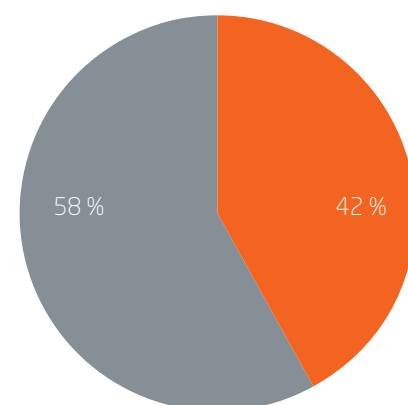
Nøkkeltall medarbeidere

Kvinneandel ledere

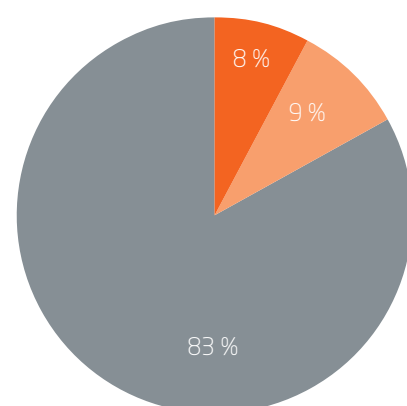
■ Menn
■ Kvinner

Kvinneandel DNK

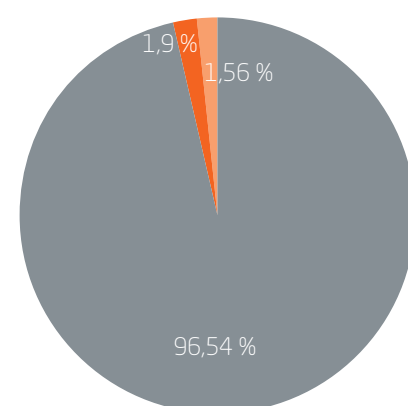
■ Menn
■ Kvinner

Andel ansatte med innvandrerbakgrunn

■ Norge
■ Europa
■ Resten av verden

Sykefravær

■ Nærvær
■ Kortidsfravær
■ Langtidsfravær

Dokumentstyring

Nøkkeltall	2013	2014	2015
Teknisk dokumentasjon	2653	4611	4355
Innsyn	315	294	558
Høringssvar	6	25	27

Periodisert regnskap

Nøkkeltall* (tall i tusen)	2014	2015	Endring	Endring i %	Endring i %-poeng
Antall årsverk per 31.12	94,8	102,1	7,3	7,7 %	
Samlet budsjett drift DNK	175 190	161 062	-14 127	-8,1 %	
Utnyttelsesgrad	97,2 %	89,5 %			-7,7 %
Driftskostnader DNK per 31.12	169 259	141 353	-27 906	-16,5 %	
Lønnsandel av driftskostnader	56,7 %	75,7 %			19,0 %
Lønnskostnader per årsverk	1 012	1 048	36	3,5 %	
Investeringer DNK	943	2 782	1 839	194,9 %	
Tilskudd fra EU**	0	1 654			

*Tallene er satt opp iht internt regnskap og budsjett for drift av DNK og er ikke direkte sammenlignbare med kontantbevilgning og kontant regnskap. Kostnader, investeringer og budsjett knyttet til Nødnett er utelatt for at tallene skal kunne være sammenlignbare med andre virksomheter som fører periodisert regnskap etter SRS

** DNK fikk i 2015 utbetalt midler fra EU for deltakelse i det treårige FoU-prosjekt ISITEP (Inter System Interoperability for Tetra and TetraPol Networks).

Nøkkeltall kontantregnskap

Nøkkeltall (tall i tusen)	2014	2015	Endring
Kostnader på kap. 0456, total bevilgning	1 804 926	1 970 839	9,2 %
Kostnader på kap. 0456, forbruk per 31.12	1 522 100	1 854 271	21,8 %
Inntekter på kap. 3456, total bevilgning	262 360	379 860	44,8 %
Inntekter på kap. 3456, forbruk per 31.12	266 051	327 248	23,0 %
Kostnader på kap 0455, total bevilgning	5 000	11 900	138,0 %
Kostnader på kap 0455, forbruk per 31.12	5 000	11 900	138,0 %

3

ÅRETS AKTIVITETER OG RESULTATER

GOD RESULTATOPPNÅELSE I ET KREVENDE ÅR

»
«Legevakta og legevaktssentralen har blitt en del av den akuttmedisinske kjeden på en helt annen måte enna tidligere»
– Britt Inger Liahagen, Legevaktssentralen i Ål
Foto: Tina Dyrseth/DNK

2015 har vært et år preget av store og krevende oppgaver for DNK. I dette kapitlet vil vi redegjøre for den samlede resultatoppnåelsen gjennom året. Vi vurderer resultatoppnåelsen både for oppgaver gitt av Justis- og beredskapsdepartementet (JD) i tildelingsbrevet og i oppdragsbrev, og for aktiviteter DNK selv har valgt å innlemme i sin virksomhetsplan for året.

Justis- og beredskapssektoren er organisert etter kjedeprinsippet. DNK tilhører samfunnssikkerhet- og beredskapskjeden, som har følgende hovedmål: redusere sårbarhet i samfunnet, styrke samhandling i beredskap og krisehåndtering, kunnskapsbasert forebygging, og bedre ledelse og styrket ledelseskultur. Vi vil beskrive aktiviteter og resultater som understøtter alle disse målene, men med størst vekt på de aktivitetene JD har bedt om særskilt rapportering på.

Nødnett i bruk - Nødnett skal oppleves som effektivt, sikkert og robust

I områder der Nødnett er i bruk har det i 2015 vært flere større hendelser som viser at nettet fungerer som planlagt. Blant annet har det vært to store tunnelbranner på Vestlandet, begge i tunneler der Nødnett er installert. I begge tilfeller fungerte Nødnett som normalt, både inne i og utenfor tunnelen, under hele redningsarbeidet. Nødetatene har gitt uttrykk for at de hadde god kvalitet på sambandet og bedre samhandling seg imellom på grunn av Nødnett, enn de tidligere hadde ved bruk av analogt samband ved tilsvarende hendelser. Dette gjenspeiles også i brukerundersøkelsen¹ som ble gjennomført på det sentrale østlandsområdet i 2015. Så mange som ni av ti mener også at deknningen i tettbygde strøk er tilfredsstillende.

Nødnett har hatt god, stabil drift med en tilgjengelighet i 2015 på 99,95 prosent.² Det har i løpet av året vært flere episoder med ekstremvær i områder der Nødnett er tatt i bruk. Ekstremværene Nina i januar og Ole i februar forårsaket utfall i Nødnett i berørte områder i en periode. Hovedårsaken til utfallene var strømbrudd på basestasjoner og i telelinjer (transmisjon). Ekstremværene Petra i september og Roar i oktober berørte ikke Nødnett i like stor grad, da det her var store nedbørmengder, men mindre vind, og dermed mindre påvirkning på strømforsyningen.

Nødnett er robust, men er til dels avhengig av robustheten i eksisterende infrastruktur som telelinjer og strømforsyning i Norge. Transmisjonsnettet og strømforsyningen i Norge har svakheter som kan begrense tilgjengeligheten i både Nødnett og andre mobil- og teletjenester. DNK har etablert et program for å se på hvordan strømbereidheten både på basestasjoner og i transmisjonspunkter kan bedres i ulike deler av landet. For å sikre best mulig utnyttelse av samfunnets ressurser, har DNK dialog med andre aktører, som for eksempel teleoperatører, om felles tiltak for styrking av robustheten. DNK er observatør i styringsgruppen for Nasjonal kommunikasjonsmyndighets (NKOM) prosjekt for forsterkede elektroniske kommunikasjonstjenester, og deltar i et forsøk i regi av Forsvaret for sammenkobling av ulike kommunikasjonssystemer i en beredskapssituasjon. I tillegg har DNK inngått intensjonsavtaler med flere kraftselskaper i Midt-Norge som gir nye muligheter for samarbeid om økt strømbereidskap i disse områdene.

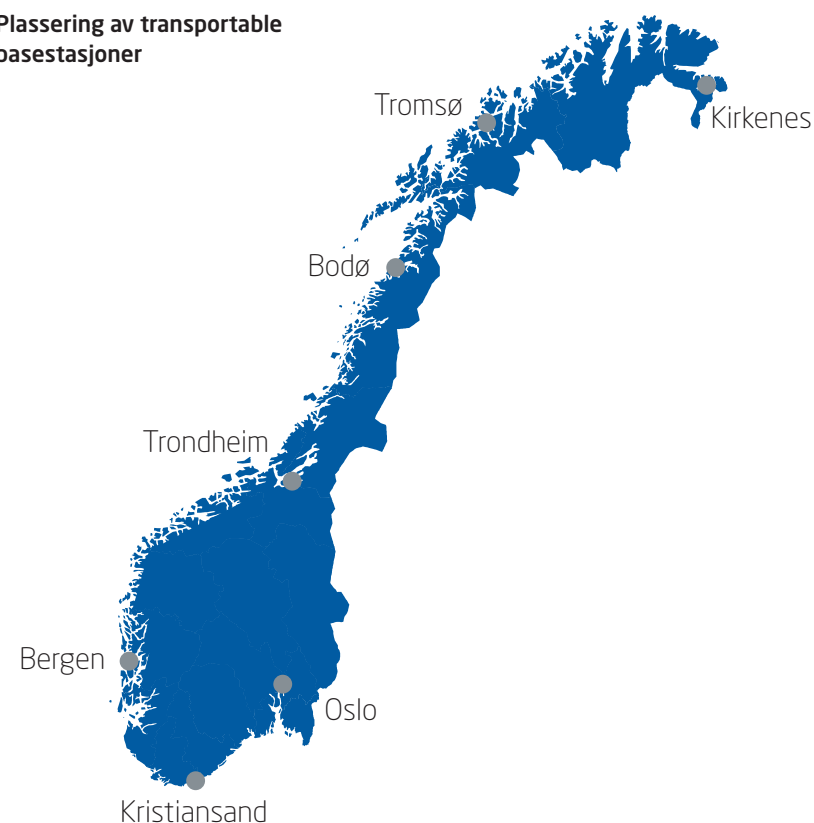
¹ <http://www.dnk.no/Global/Dokumenter/Publikasjoner/Brukerevaluering%20Nodnett%20endelig%20rapport.pdf>

² I områder som nettopp er satt i drift vil det normalt være etterarbeid og restleveranser etter avtale med nødetatene. For å sikre sammenlignbare nøkkeltall over tid, beregnes offisiell oppetid først etter at et område har vært i bruk i noen måneder. Dette er i samsvar med kontraktens krav til kvalitetsnivå (SLA).

Plassering av transportable basestasjoner

11. september 2015 ble utbyggingen av landsdekkende Nødnett ferdigstilt.

Transportable basestasjoner

For økt beredskap i Nødnett har DNK i løpet av 2015 anskaffet seks nye transportable basestasjoner, som er lokalisert i ulike deler av landet slik at de raskt kan tas i bruk ved behov. Da ekstremværene Petra og Roar ble varslet, ble det som et forebyggende tiltak utplassert en transportabel basestasjon i det aktuelle området, men behovet uteble. Hvor robust Nødnett er, avhenger også av sikkerheten i nettet. I 2015 har DNK foretatt analyser og kartleggingsaktiviteter for å avdekke konsekvenser av at DNK som eier av kritisk infrastruktur må iverksette ytterligere tiltak som følge av objektsikkerhetsforskriften. DNK har fokusert på befaringer og inspeksjoner, gjennomgang av dokumentasjon, samt etterprøving av etablerte sikkerhetstiltak.

DNK er i dialog med JD angående forvaltning av Nødnett og tilhørende brukerstyr etter at utbyggingen er ferdig, i tråd med rapporten «Et fremtidsrettet Nødnett» fra desember 2014. I 2015 har DNK, etter oppdrag fra JD, sett på kostnader forbundet med eierskap av kommunikasjonssentraler. Direktoratet har utarbeidet underlag for to alternativer: Ett hvor DNK fortsatt eier kommunikasjonssentralene, og ett hvor eierskapet overføres til nødetatene raskest mulig. DNK avventer beslutning fra JD. DNK har i 2015 også startet et arbeid for å sikre videre drift, vedlikehold og forvaltning av kommunikasjonssentralløsningene levert gjennom Nødnett-prosjektet.

God brukeropplevelse avhenger ikke kun av god drift av Nødnett. God opplæring og jevnlig øvelse er viktig. God kundeoppfølging og effektiv drift av utstyret som er koblet opp mot Nødnett påvirker brukeropplevelsen. DNKs Brukertjenestesenter/ Branns driftsorganisasjon (BTS/BDO) har ansvaret for å ivareta slike driftstjenester for brannvesenet og for andre brukere utover nødetatene. BTS/BDO drifter nå 17 av totalt 18 110-sentraler i landet, i tillegg til et opplæringscenter i Stavern, og følger opp brukerhenvendelser fra hele landet. I 2015 mottok BTS/BDO 1 759 henvendelser, som inkluderer brukermeldte feil og meldinger fra leverandører om planlagte arbeider, feilretting og oppgraderinger. Per 31.12.2015 hadde seksjonen programmert og utlevert totalt 24 749 radioterminaler i hele landet, fordelt på 17 424 radioterminaler for brann og 7 399 for andre brukere.

I 2015 har alle 110-sentraler i første utbyggingstrinn fått fornyet maskinvare. Med samme type utstyr i alle Nødnetts kommunikasjonssentraler, og med tilnærmet lik

garantiperiode, vil risikoen ved fremtidige programvare- og maskinvareoppdateringer bli redusert. En omlegging av serverløsningen i alle branns kommunikasjonssentraler er også gjennomført, med formål å sikre et enklere og hurtigere regime for sikring og gjenoppretting av data.

I 2015 fikk DNK i oppdrag å utrede erfaringer med abonnementsordningen, kartlegge brukerbetalingen generelt, og vurdere alternative abonnementsmodeller. DNK har i løpet av høsten fokusert på å kartlegge og analysere erfaringer med dagens ordning. I denne kartleggingen er det gjennomført analyser av prismessige forhold, samtaletrafikdata og intervjuer med viktige interessenter (nødetatenes fagdirektører, Kommunenes sentralforbund (KS), nødetatenes driftsorganisasjoner og utvalgte andre kunder). Rapporten vil bli ferdigstilt i februar 2016.

Nødnett i hele landet

Landsdekkende utbygging av Nødnett ble fullført i 2015, innen avtalte rammer for både tid, kost og kvalitet. I løpet av 2015 ble Nødnett ferdigstilt og klart til operativ bruk i de siste 8 av 27 politidistrikter. Nødnett har operative brukere i hele landet.

I forbindelse med at politiet i Østfinnmark, som siste politidistrikt, tok i bruk Nødnett 1.12.15 arrangerte DNK en høytidelig markering i Kirkenes med H.M. Kongen, Justis- og beredskapsministeren og representanter fra nød- og beredskapsaktører tilstede.

Innføringsprosjektene i nødetatene styrer når Nødnett tas i bruk, tilpasset blant annet opplæringen av tjenestepersonell og installasjon av utstyr i kjøretøy.

Helse planlegger å ta i bruk Nødnett på de gjenstående AMK-sentralene i løpet av første halvår 2016, med unntak av AMK Kirkenes som etter planen skal flytte inn i nytt bygg 4. kvartal 2016. Tilhørende kommunikasjonssentraler for legevakter og akuttmottak er planlagt innført etter at AMK-sentralen er tatt i bruk.

Tidligere utfordringer knyttet til teknisk løsning for AMK-sentralene er løst. Revidert plan for innføring av AMK-sentralene ble etablert våren 2015, og innføringen er gjenopptatt i henhold til denne. Et høyt antall kommunikasjonssentraler, kombinert med etablert innføringskapasitet, medførte at ferdigstilling av kommunikasjonssentralene AMK Sørlandet og AMK Tromsø ble flyttet til 1.kvartal 2016.

I 4. kvartal ble det avdekket en feil i løsningen for små kommunikasjonssentraler som medførte midlertidig stopp i innføringen av kommunikasjonssentraler for legevakter og akuttmottak. Videre innføring er utsatt inntil feilen er rettet. Dette påvirker ikke innføringen av AMK-sentralene.

«Nå er milepælen nådd. Den er nådd til tid og på krona. Det skal vi være fornøyd med.»

Anders Anundsen, Justis- og beredskapsminister, under markeringen av landsdekkende Nødnett i Kirkenes, desember 2015

Foto: Lene Stavå

 DNK legger til rette for at Nødnett skal kunne brukes av alle organisasjoner med et nød- og beredskapsansvar
Foto: Claus Skålevik

Utfordringene nevnt over medfører utvidet behov for ressurser, hos alle involverte parter. DNK har kommersielle diskusjoner med leverandøren knyttet til disse endringene. Det forventes at endringene kan medføre økte kostnader for staten.

Nødnett er tatt i bruk på samtlige 110-sentraler med tilhørende brannvesen, med unntak av 110-sentralen i Salten (Bodø). Nødnett er tatt i bruk av brannvesenene tilhørende Salten 110 for samband og samhandling. Etter avtale med Justis- og beredskapsdepartementet vil Salten 110 også ta i bruk kommunikasjonssentralløsningen i begynnelsen av 2016 etter flytting til nytt bygg.

Innføring i politiet er fullført og samtlige operasjonssentraler er tatt i bruk.

Status på utbyggingen av basestasjoner og etatenes innføring av Nødnett er omtalt i kapittel 2.

Selv om Nødnett er tatt i bruk i hele landet, gjenstår leveranser som DNK må følge opp frem til ferdigstillelse.

Til det beste for samfunnet - bred utnyttelse av Nødnett

Innføring av beredskapsbrukere i Nødnett

DNK legger til rette for at Nødnett skal kunne brukes av alle organisasjoner med et nød- og beredskapsansvar. Frivillige organisasjoner som har søkt og fått godkjent til- deling av Justis- og beredskapsdepartementet, har nå mottatt utstyr og gjennomgått opplæring i hele landet. Hovedredningsentralene Sør-Norge og Nord-Norge (HRS) har i 2015 mottatt kommunikasjonssentralløsninger, og har offisiell åpning i januar 2016. Forsvaret har anskaffet terminaler til bruk for støtte til det sivile samfunnet, og utleveringen til de ulike forsvarsgrenene er påbegynt. På St. Olavs Hospital i Trondheim er det gjennomført en pilot for bruk av Nødnett internt på sykehus. Resultatene er positive, og mulighetene for videreføring av konseptet er store.

DNK har i løpet av året skaffet seg erfaring med kommunal beredskap, og flere kom- muner er nå brukere av Nødnett. Flere aktører i totalforsvaret (sivile og militære bered- skapsaktører) ser nå på muligheten til å ta i bruk Nødnett, og Mattilsynet er allerede i gang. DNK har startet et samarbeid med en rekke selskaper fra kraftforsyningen. Målet er at disse skal ta i bruk Nødnett som deres drifts- og beredskapssamband. Samtidig sendte Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) 9. november et brev til alle selskap i kraftforsyningen, der de åpner for muligheten til å bruke Nødnett som driftsradio. DNK forventer derfor økt interesse blant landets energiselskaper for bruk av Nødnett som driftsradio og beredskapssamband. Videre har DNK i 2015 startet et arbeid med å planlegge en systematisk innføring av nødstatenes samvirkeaktører i Nødnett, for ytterligere å styrke samhandlingen mellom norske nød- og beredskapsaktører.

Det er viktig at brukerne kjenner til de muligheter og begrensninger som finnes i Nødnett. DNK har ansvaret for opplæring av nye brukere i Nødnett. I løpet av 2015 har DNK gjennomført 26 opplæringskurs, deriblant kurs i bruk av kommunikasjonssen- traler for HRS. DNK utarbeider også «fleetmap» (talegruppestruktur) og sambands- reglement for nye brukerorganisasjoner. I 2015 har DNK startet arbeidet med over- ordnet sambandsreglement som beskriver hvilke tjenester Nødnett leverer, hvilket ansvar brukerne har, og hvordan Nødnett best kan nyttes i det daglige, ved kriser og større hendelser. For å sikre rett bruk av Nødnett, deltar direktoratet som rådgiver og observatør ved øvelser. I 2015 deltok DNK som observatør på øvelsen HarbourEx15.³ Evalueringen fra øvelsen påpeker viktigheten av at sambandsdisiplin og håndtering av stor taletrafikk bør være læringsmål på slike store øvelser.

Flere tjenester i Nødnett

Bred utnyttelse av Nødnett handler også om å utnytte de tjenester den landsdekkende infrastrukturen muliggjør. DNK arbeider med å tilgjengeliggjøre funksjonalitet for nye brukere utover nødstatene. I 2015 er det startet prosjekter for å blant annet å se på løsninger for digitale styringssystemer, posisjonering og standard grensesnitt for kommunikasjonssentraler. Arbeidet med å utvikle disse tjenestene vil bli fullført i 2016. DNK arbeider også for å utvikle nye tjenester basert på funksjonalitet som alle- rede ligger i Nødnett, noe som kan gi stor nytte for Nødnett-brukerne og tilfredsstillende nye brukergruppers behov.

DNK har i 2015 blant annet bestilt oppdatering av programvaren i radioterminaler og kommunikasjonssentraler, for å utnytte funksjonaliteten som muliggjør grense- overskridende kommunikasjon. DNK samarbeider tett med Myndigheten for sam- hällsskydd och beredskap (MSB) for å koble Nødnett og det svenske Rakel-nettet sammen, og i november ble den første gruppesamtalen gjennomført mellom de to landenes testsystemer. En felles grenseregningsøvelse er planlagt gjennomført 16. november 2016. DNK deltar i det europeiske prosjektet ISITEP hvor erfaringer, tester, sambandsreglement og talegruppestrukturer fra Norge og Sverige bli dokumentert, til nytte for andre land.

DNK har gjennom 2015 utviklet flere applikasjoner som demonstrerer hvordan dataoverføringsmulighetene i Nødnett kan utnyttes. Det er gjennomført en rekke vel- lykkede tester i samarbeid med eksterne applikasjonsleverandører. Applikasjonene inkluderer overføring av tekst og bilder, og kan benyttes både med basistjenesten for data (ca. 12 kbit/s) og den hurtigere TEDS -tjenesten (ca. 80-90 kbit/s). TEDS er nå under etablering i byer/tettsteder og langs de mest trafikkerte veiene i landet. Videre har DNK startet et arbeid med å analysere hvordan datatjenester i kommersielle nett kan utnyttes som supplement til datatjenestene i Nødnett, samt hvordan tjenestene i Nødnett og kommersielle nett kan kombineres for å oppnå tilstrekkelig grad av sik- kerhet og robusthet. DNK har i 2015 også sett på muligheter for i fremtiden å etablere et nytt, dedikert radionett for å møte fremtidens behov for mobilt bredbånd blant nød- og beredskapsbrukere. DNK har i den sammenheng bidratt både nasjonalt og internasjonalt med å belyse behovet for å reservere frekvenser i 700 MHz-båndet slik at man ikke allerede nå disponerer frekvensene på en slik måte at man risikerer å blokkere for fremtidens behov.

DNK har i 2015, i samarbeid med Nasjonal sikkerhetsmyndighet (NSM), gjennomført en vurdering om bruk av Nødnett for formidling av BEGRENSET informasjon. Studien konkluderte med at det kan være hensiktsmessig å arbeide videre med mulige løs- ninger som kan oppfylle de krav som stilles til denne typen gradert kommunikasjon.

 DNK har ansvaret for opplæring av nye brukere i Nødnett.

³ <http://www.dinkom.no/Global/Dokumenter/Publikasjoner/Bruk%20av%20N%20c3%b8d-nett%20under%20HarbourEx15.pdf>

FELLESFØRINGER FRA REGJERINGEN

Foto: Cedric Archer

DNK samarbeider tett med Myndigheten for samhällsskydd och beredskap (MSB).
Foto: Tina Dyrseth/DNK

Fjerning av «tidstyver» inngår i DNKs arbeid med effektivisering og kontinuerlig forbedring. I 2015 har direktoratet iverksatt eller fulgt opp en rekke aktiviteter innen dette styringsområdet. Direktoratet har identifisert at dersom potensielle, nye brukere av Nødnett ikke får dekket sitt informasjonsbehov om muligheter og vilkår for å bli kunde, forlenges saksbehandlingstiden både hos brukerorganisasjonen og DNK. Direktoratet har derfor valgt ut publisering av tilgjengelig og enhetlig informasjon på våre nettsider som et viktig satsingsområde. For å fjerne eller minske interne tidstyver er det etablert et mer effektivt kvalitetssystem for samhandling og informasjonsdeling i direktoratet. Det nye kvalitetssystemet presenterer rammebetingelser for DNKs virksomhet, intern styringsinformasjon, veiledningsmaterieell (eksempelvis prosessdiagrammer og rutinebeskrivelser), samt verktøy (eksempelvis interne fagsystemer, skjemaer og maler) på en oversiktlig og lett tilgjengelig måte.

FELLESFØRINGER FRA JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENTET TIL EGNE VIRKSOMHETER

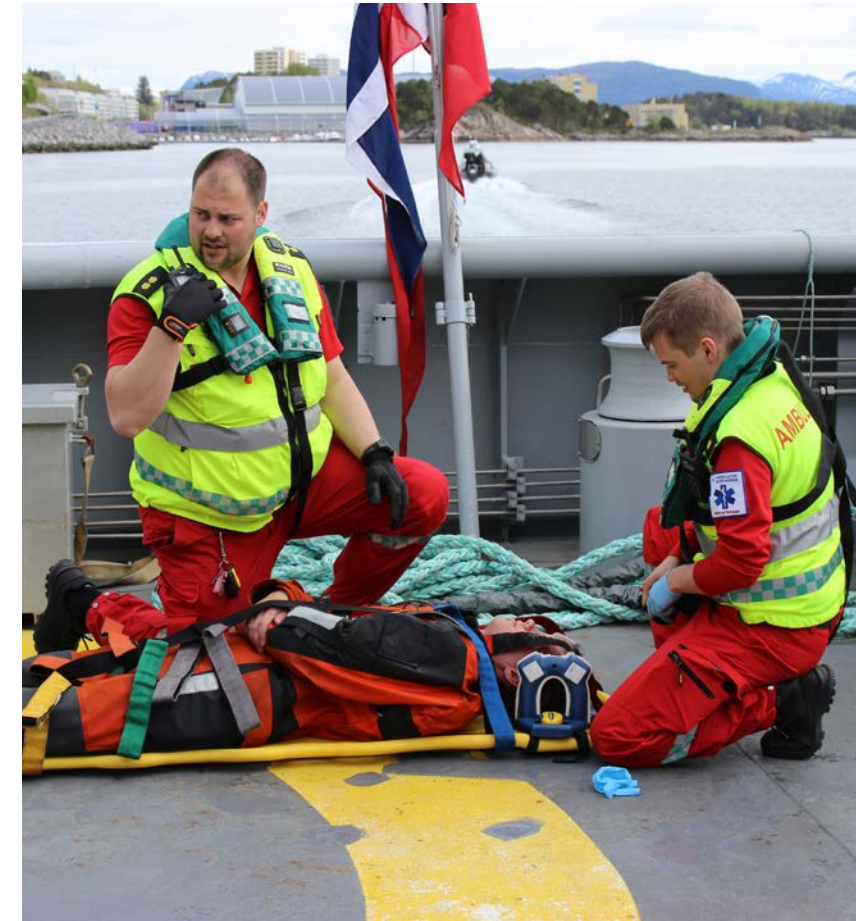
Samfunnssikkerhet- og beredskap – ROS-analyser

DNK har i 2015 gjennomført to ROS-analyser. En av disse er en sårbarhetsanalyse av transmisjonsnettet i Nødnett for de første utbyggingsfasene. Analysene gjennomføres for å avdekke eventuelle sårbarheter og iverksette konsekvensreducerende tiltak. Dette arbeidet vil bli fulgt opp i 2016. DNK arbeider fortløpende med å holde oversikt over gjennomførte analyser innen direktoratets kjerneområder. Ferdigstilte ROS-analyser tas inn i beredskapsplanverket som vil danne grunnlaget for fremtidige øvelser. I 2016 vil direktoratet arbeide videre med en systematisk utførelse av ROS-analyser.

DNK har fortsatt arbeidet med utvikling og øving av et helhetlig beredskapsplanverk. I 2015 har fokus vært på å implementere stabsmetodikk som sikrer proaktiv krisehåndtering. Det er planlagt en øvelse av utfall i nettet i januar 2016. Denne vil bli gjennomført sammen med etatenes driftsorganisasjoner, og har som formål å bedre de respektive deltakernes beredskapsvevne.

DNKs styringssystem for sikkerhet ble i 2015 revidert, og et nytt system er på vei inn. Dette omfatter en større grad av obligatorisk sikkerhetsopplæring og differensiert opplæring for ansatte og ledere. Nå som Nødnett er tatt i bruk i hele landet, går DNK over i en driftsorganisering hvor sikkerhetsstyringen i større grad overføres fra Nødnett-prosjektet til avdelings- og seksjonsledere, hvilket igjen vil bidra til å øke organisasjonens samlede sikkerhetskultur. Det har blitt gjennomført sikkerhetsrevisjoner i leverandørledd i forbindelse med utbyggingsprosjektet. Sikringsarbeidet med skjer-

Personvernet styrkes av Nødnett gjennom et avlyttingssikret nett. Her fra en øvelse i tunnel.
Foto: Statens Vegvesen / Dag V. Torget

Både i det daglige og i en krisesituasjon kan god dekning være avgjørende for muligheten til å yte en fullgod tjeneste samt redde liv og helse.
Foto: Eli Anne Tvergrov

mingsverdige objekter har pågått i hele perioden og vil fortsette utover i 2016. DNK har vært initiativtaker til samarbeid med andre offentlige aktører med fagekspertise innen sikkerhet for å kvalitetssikre implementeringen av sikkerhetstiltak i Nødnett.

Oppfølging av IKT-strategi

Økt styring og samordning på IKT-området

Det største IKT-prosjektet hos DNK er Nødnettprosjektet (utbygging og innføring av landsdekkende Nødnett). Dette prosjektet er under ferdigstilling, med siste prosjekt-milepæl planlagt til 30.06.2016, se kapittel 2. DNK deltar i forprosjektet for Nasjonalt nødmeldingsprosjekt. DNK har ingen tjenester med innsendingsvolumer mellom 3000 og 5000, og dermed ikke behov for digitalisering på dette området. DNK har vurdert å ta i bruk Digital postkasse til innbyggerne. Etter å ha foretatt en kost-nytteanalyse basert på en beregningsmodell fra Direktoratet for forvaltning og IKT (Difi), har vi konkludert med at dette ikke vil lønne seg. Av interne prosjekter ønsker vi å fremme anskaffelsen av et nytt ITIL-prosesstøtteverktøy, samt en pågående utredning av behovet for IKT-basert kundeoppfølgingssystem (CRM-system).

God informasjonssikkerhet

DNK har utarbeidet retningslinjer for informasjonssikkerhet. Retningslinjene regulerer informasjonssikkerhet på alle områder som DNK forvalter, internt i organisasjonen og for selve Nødnett. Tilknyttet disse retningslinjene pågår det utarbeidelse av dokumentasjon som beskriver roller, ansvar og prinsipper for ivaretagelse av informasjonssikkerhet. Samtidig arbeides det med implementering av tiltak og kompetanseheving innen fagfeltet. For Nødnett fokuserer man på informasjonssikkerhet innen tre hovedområder: sikker bruk av Nødnett, sikker drift av Nødnett, samt DNKs organisasjon.

Saker fra Riksrevisjonen

Henvendelser fra Riksrevisjonen har blitt svart ut fortløpende gjennom året. Oppstartsmøtet for revisjonen av 2015 ble avholdt i september, og Riksrevisjonen var på revisjonsbesøk for interimsrevisjon av regnskapet per august. Videre har det etter forespørsel fra Riksrevisjonen blitt avholdt møter om informasjonssikkerhet i Nødnett, samt om status i Nødnettprosjektet. Riksrevisjonen hadde ikke vesentlige merknader til DNKs årsregnskap og disponering av bevilgninger for året 2014. Det ble ikke avdekket mangler som har krevd særskilt oppfølging i 2015.

Personalpolitikk og likestilling

Likestilling

42 prosent av DNKs 116 ansatte er kvinner, og kvinner er ansatt i 3 av 5 avdelingsdirektørstillinger og 6 av 12 seksjonssjefsstillinger. 17 prosent av våre ansatte har innvandringsbakgrunn. Halvparten av disse har opprinnelse utenfor Europa. DNK har ingen ansatte med nedsatt funksjonsevne.

DNK har en høy andel teknisk personell der tilgangen på kvinnelige kandidater er begrenset, og er derfor tilfreds med den relativt høye andelen kvinnelige ansatte og ledere. DNK oppfatter også at andelen ansatte med innvandringsbakgrunn er god. Med utgangspunkt i disse betraktningene har vi ikke sett det nødvendig å igangsette spesifikke tiltak knyttet til økning av andel kvinnelige ansatte eller andel ansatte med innvandringsbakgrunn. DNK er svært innstilt på å ta søkere som oppgir å ha nedsatt funksjonsevne til intervju, imidlertid fikk DNK i 2015 ingen slike søkere.

Kompetanse

Samtidig med en omorganisering i oktober 2014 ble det satt i gang en prosess for ressursplanlegging for å sikre at direktoratet har tilstrekkelig og relevant kompetanse framover. Flere midlertidige prosjektengasjement går ut i løpet av 2016, og ressursbehovet er analysert med tanke på drift og forvaltning. I budsjettprosessen for 2015 ble det fokusert på tiltak for å øke kompetansen innenfor forvaltning, drift- og kundeoppfølging, og redusere bruk av eksterne konsulenter.

DNKs Cecilie B. Løken holder foredrag om sikkerhet i Nødnett på Nødnett-dagene 2015.
Foto: Laura Svenheim/DNK

I tråd med justissektorens mål om bedre ledelse og styrket samhandling, har vi i 2015 samlet, systematisert og videreutviklet interne kompetanseutviklingstiltak. Et system for lederutvikling er utarbeidet og vil bli igangsatt i januar 2016. Det er gjennomført en rekke kurs i regi av egne ansatte rettet mot å videreutvikle vår forvaltningskompetanse. Det har vært gjennomført kurs i det offentlige rammeverk, og DNKs egne prosesser.

DNK arbeider kontinuerlig med å videreutvikle sitt kontaktnett mot andre enheter innenfor offentlig sektor og ivareta den gode dialogen med disse enhetene. Helt konkret har det vært gjennomført medietreningskurs for ledergruppen i DNK. DNK oppfatter at direktoratet gjennom ovennevnte tiltak klart har hevet organisasjonens generelle forvaltningskompetanse i 2015, men at det 2016 bør vurderes å igangsette flere konkrete tiltak knyttet til heving av kommunikasjonskompetansen.

Helse, miljø og sikkerhet

Det er gjennomført vernerunder, helseundersøkelser og medarbeiderundersøkelse i 2015. I løpet av 2014/2015 er det gjennomført Helse- miljø og sikkerhetspeksjoner (HMS-inspeksjoner) hos alle leverandørene i Nødnettutbyggingen. Rapport fra disse var ferdigstilt første halvår 2015. Det er også gjennomført en kvalitetsrevisjon av leverandørens arbeid med systematisk HMS-oppfølging både i leverandørens egen organisasjon og hos underleverandørene. Rapport fra denne forventes i januar 2016. Det har blitt avholdt fire møter i Arbeidsmiljøutvalget (AMU) 2015, og ansattes representanter har hatt AMU-ledelsen i år. To AKAN-tiltak er gjennomført i 2015.

Ny avtale om inkluderende arbeidsliv (IA-avtale) ble signert i desember 2014, og tilhørende IA-handlingsplan ble signert av ledelse og fagforeninger juni 2015. Ny avtale med bedriftshelsetjeneste ble signert i september 2015. IA-mål for sykefravær i DNK er et totalt fravær på under 3 prosent, og et korttidsfravær under 2 prosent. Dette målet er ikke oppnådd for 1 2015, og DNK har derfor gjennomført tiltak blant annet for å sikre tettere sykefraværsoppfølging, samt å opplyse personalledere om oppfølgingsrutinene ved sykdom.

1. desember 2015 ble landsdekkende Nødnett markert i Kirkenes.
Foto: Lene Stavå

Deltakerantall på interne kurs

Dokumentstyring og arkivering	25
Budsjettprosessen	20
Anskaffelsesregelverket	9
Kontraktoppfølging	26
Forvaltningsrett og offentliglova	12
Kvalitetssystem og kvalitetsrevisjon	10
Rekruttering	12
Dokumentsikkerhet	4
Sikkerhet	19

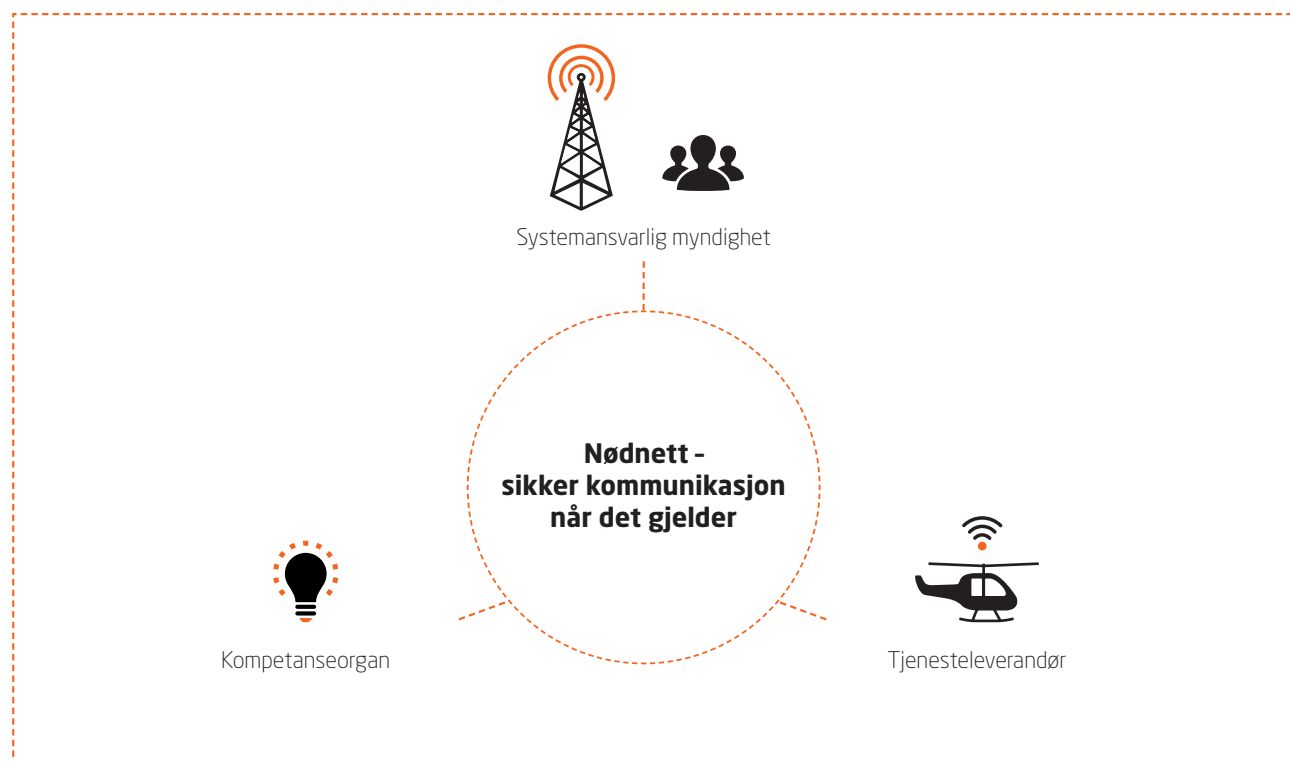
AKTIVITETER OG RESULTATER KNYTTET TIL STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

Nytt mål- og strategidokument

I 2015 har DNK revidert sitt mål- og strategidokument. DNK har tre roller, som i stor grad samspiller. DNK er systemansvarlig myndighet og eier av samfunnskritisk infrastruktur, tjenesteleverandør og kompetanseorgan for nød- og beredskapskommunikasjon.

DNKs fagekspertise og nøytralitet innen nød- og beredskapssektoren er et godt utgangspunkt for å oppnå resultater gjennom en åpen og konstruktiv dialog med beredkapsaktører og andre interessenter.

DNKs fire hovedmål for perioden 2016-2020 er: «Nødnett skal oppleves som effektivt sikkert og robust», «Alle på Nødnett», «Utvidet bruk og flere tjenester i Nødnett», og «Effektivisering og omstilling».

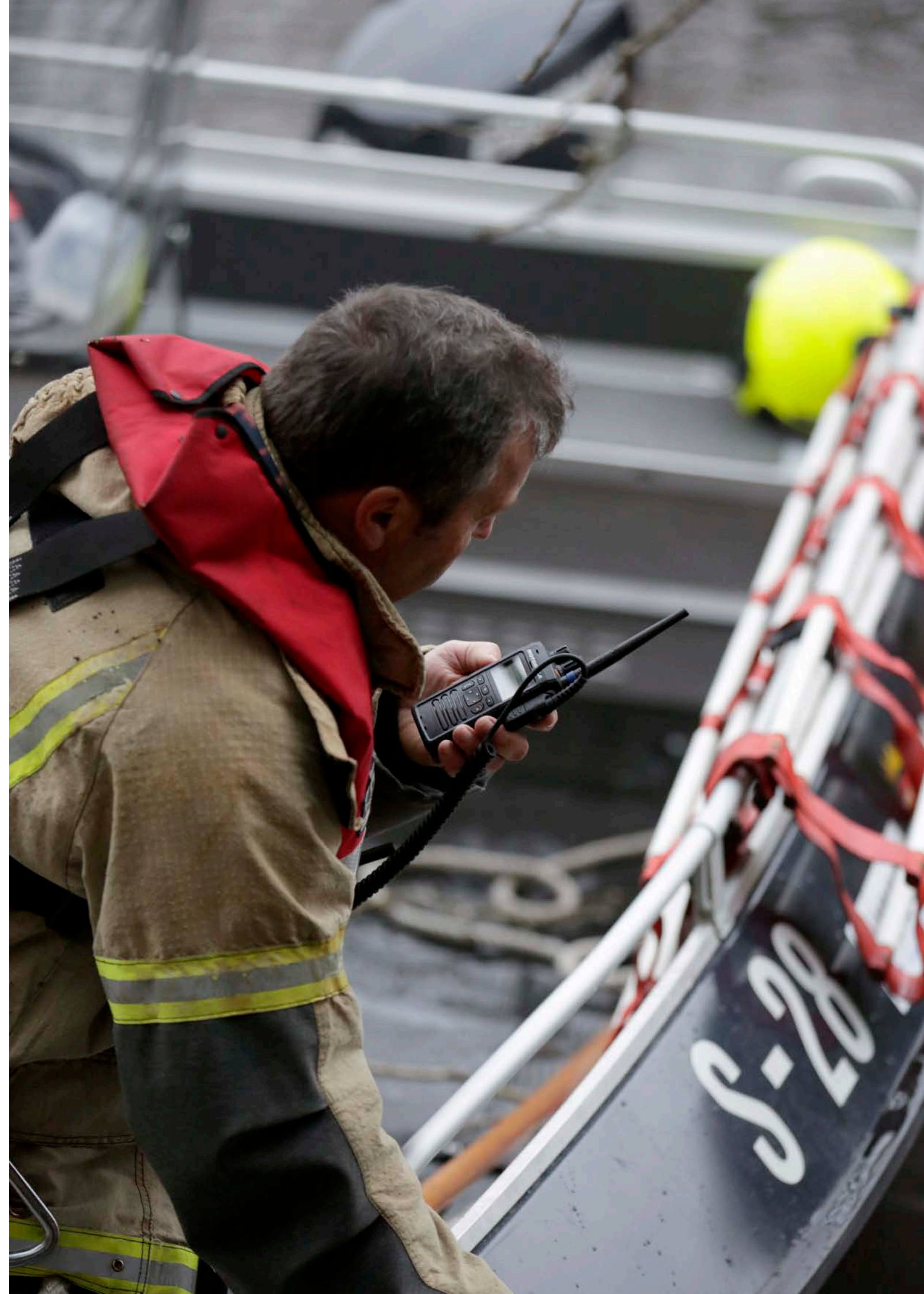

Internkontrollaktiviteter

Nødnett gir økt sikkerhet for beredkaps- og innsatspersonell, og bidra til et tryggere og mer robust samfunn.

Foto: Fredrik Naumann

DNK har i 2015 hatt stort utbytte av å delta med tre medarbeidere i Direktoratet for økonomistyrings «Samarbeidsforum for internkontroll». Vi har gjennomført kvalitetsrevisjoner, herunder en ekstern kvalitetsrevisjon i regi av DNV GL AS. Videre har DNK videreført sin tidligere etablerte praksis med regelmessige og systematiske risikovurderinger på alle nivåer i organisasjonen.

4

STYRING OG KONTROLL I VIRKSOMHETEN

ARBEID MED STYRING OG KONTROLL

DNKs overordnede vurdering er at direktoratets styring og kontroll er tilfredsstillende, og at resultatoppnåelsen i 2015 totalt sett har vært god. DNK har fokusert på oppnåelsen av målet om å etablere Nødnett i hele fastlands-Norge innen utgangen av 2015. Sammenlignet med utbyggingsmålet har enkelte andre mål blitt noe lavere prioritert, men resultatoppnåelsen også for disse målene har likevel, samlet sett, vært tilfredsstillende.

Sikre at Nødnett oppleves som trygt, sikkert og robust

En av DNKs viktigste oppgaver er å følge opp driften av Nødnett som er satt ut til Motorola gjennom en driftsavtale. DNK mottar regelmessig driftsrapporter og følger disse opp i månedlige møter med operatøren.

Drift av brukerstyret knyttet til Nødnett ivaretas av etatsvise driftsorganisasjoner. DNK har ansvar for å følge opp at etatenes driftsorganisasjoner leverer driftstjenester til brukerne i henhold til avtale. Dette følges opp gjennom regelmessige møter mellom DNK og driftsorganisasjonene.

Styring av Nødnett-prosjektet

Det har vært en prioritert oppgave å etablere en god og enhetlig prosjektstrategi for Nødnett-prosjektet. Strategien er basert på overordnede styringsmål, systematisk risikostyring og dokumentert organisering og tydelig ansvarsdeling i rollebeskrivelser. Strategien inneholder også en kontraktstrategi som fastsetter mål, veivalg og prinsipper innen arbeidet med kontrakter, samt en gjennomføringsmodell der prosjektene skal kunne gjennomføres med færrest mulig avhengigheter. Et regime for fremdriftsoppfølging og -rapportering og håndtering av kontraktsendringer og tilleggsanskaffelser er etablert. Samhandlingsverktøyet Sharepoint er tatt i bruk. Verktøyet støtter god konfigurasjonsstyring av dokumentasjon, møter, aksjonspunkter og beslutninger, samt enkel produksjon og distribusjon av møtereferater.

Sikre gevinstrealisering av investeringen i Nødnett

DNK gjennomgikk i 2014 en omorganisering der ett av hovedmålene var at DNK skal utvikles til å bli mer brukerrettet. Innføring av andre brukere utover nødnetten krever en økt innsats fra DNK, da de aller fleste av disse brukerne, i motsetning til nødnetten, ikke har fagdirektorater som kan gi støtte ved innføring av Nødnett. DNK har derfor etablert en innføringsprosess som har som mål å gi kundene en mer strukturert og effektiv innføring av Nødnett. Samtidig er det viktig for DNK å forstå de behovene kundene har, derfor gjennomføres statusmøter med de ulike kundeorganisasjonene og brukerundersøkelser jevnlig.

Styring og kontroll av DNK som forvaltningsorgan

DNK inngår i justis- og beredskapssektorens kjede for samfunnssikkerhet og beredskap. Mål- og resultatstyring praktiseres på alle nivåer av virksomheten. Med utgangspunkt i hovedinstruksen, tildelingsbrevet og DNKs eget mål- og strategidokument,

utarbeider DNK virksomhetsplan og budsjett. Oppfølging skjer gjennom månedsrapportering og seriemøter.

Lover og regler

DNK er som statlig etat forpliktet til å følge en rekke lover og regler. For å sikre god etterlevelse av gjeldende regelverk gis det jevnlig opplæring i anskaffelsesregelverk og offentlig rett. DNK har i 2015 utarbeidet strategi, retningslinjer og rutiner for kontraktsoppfølging.

Etikk

DNKs etiske retningslinjer gjøres kjent for nyansatte på egen introduksjonsdag. Informasjon om etikk og etiske problemstillinger er hvert år tema på avdelingsmøter og samlinger. Det oppfordres til å ta kontakt med nærmeste leder om det oppstår etiske problemstillinger, og terskelen skal være lav. Informasjon om felles varslingskanal og interne rutiner for varsling av kritikkverdige forhold finnes i intern HMS-håndbok. Varsling skal i utgangspunktet skje på lavest mulig nivå, lokalt i DNK, og sektorens varslingskanal skal kun benyttes under særskilte forhold.

Praktisering av meroffentlighet

DNK bruker Offentlig elektronisk postjournal (OEP) for publisering av offentlig journal og som kanal for å motta innsynskrav fra publikum. I tillegg mottas henvendelser om innsyn gjennom vanlig epost eller telefonhenvendelser direkte til saksbehandlere i DNK. DNKs egne rapporter og utredninger som er offentlige, publiseres på DNKs hjemmeside.

For å informere om Nødnett, har DNK i 2015 jevnlig publisert nyhetssaker og oppdatert status for utbyggingen på www.dinkom.no. DNK har også aktivt informert om Nødnett på sosiale medier. DNK har vært aktive overfor media vedrørende saker relatert til Nødnett og utbyggingen.

Norges Røde Kors Hjelpekorps er blant Nødnetts brukere.
Foto: Yngvil Runde/DNK

Branns driftsorganisasjon (BDO) i Moss.
Foto: Tina Dyrseth/DNK

Dokumentstyring

DNKs arkivplan ble oppdatert i 2015 og er DNKs overordnede plan for dokumentforvaltning i henhold til arkivlov med forskrifter. I Nødnettkontrakten har man egne kapitler for hvordan dokumentasjon skal utarbeides for å dokumentere at utbygging, drift og forvaltning av Nødnett oppfyller kontraktsvilkårene. Fokusområder innenfor dokumentforvaltningen er på kort sikt kvalitetssikring av alle arkiver og forbedret bruk av arkivsystemet som støtte til elektronisk saksbehandling. På langs sikt vil man arbeide videre med integrasjon med fagsystemer, forenkling av prosesser tilknyttet dokumentforvaltning og kompetanseheving i systembruk.

Etatsstyringsmøter og rapportering

Justis- og beredskapsdepartementets (JD) styring av DNK skjer gjennom tildelingsbrevet og skriftlige avklaringer, og DNK rapporterer gjennom tertialrapporter, besvarelser av oppdragsbrev og annen rapportering. Oppfølgingen skjer i etatsstyringsmøtene. Helse- og omsorgsdepartementet har gitt innspill til tildelingsbrevet, og har i 2015 deltatt på etatsstyringsmøtene.

I 2015 er det avholdt tre etatsstyringsmøter; 9. april, 25. september og 17. november. JD skriver møtereferater fra disse møtene.

Risikostyring og beredskap

Risikostyring

Direktoratet foretar systematisk risikostyring på alle nivåer av virksomheten. Risikovurderinger inngår i den ordinære måneds- og tertialrapporteringen internt i virksomheten og i styringsdialogen med Justis- og beredskapsdepartementet. Direktoratet foretar også jevnlig gjennomgang av hovedleverandørens planer og prosedyrer for risikostyring, samt leverandørens konkrete risikovurderinger og tiltaksplaner.

Beredskap

DNK har som eier og forvalter av kritisk infrastruktur et stort og viktig ansvar. DNK arbeider derfor kontinuerlig for å forbedre direktoratets interne beredskapsplanverk med tilhørende øvingsplan. Beredskapsplanverket skal fungere som veileder for håndtering av hendelser og kriser. Direktoratet vurderer egen beredskap som god med hensyn til håndtering av hendelser innenfor de aktuelle ansvars- og myndighetsområder direktoratet har.

Direktoratet arbeider også aktivt for at Nødnett inngår i samarbeidspartnerne beredskapsplaner og at bruk av samband er et øvingsmål. Direktoratet øver beredskap sammen med samarbeidspartnerne.

Styring av direktoratets IKT-infrastruktur

DNKs IT-systemer driftes som hovedregel internt. Det foretas løpende kontroller på ulike områder, for eksempel knyttet til tilgangsstyring, vedlikeholdsoppgaver og lisensadministrasjon. Kontrollene dokumenteres og holdes oppdatert ved hjelp av skjemaer og sjekklister og/eller systemer for oppfølging, vedlikehold og drift.

Systematisk arbeid med helse, miljø og sikkerhet

HMS og arbeidsmiljø i DNK

DNK legger stor vekt på å følge opp sitt arbeidsgiveransvar og ivareta arbeidsmiljøet. DNK har et aktivt arbeidsmiljøutvalg (AMU) der ansatte og ledelse samarbeider godt. AMU deltar i planlegging av verne- og miljøarbeid og følger nøye med på utviklingen av arbeidsmiljøet i DNK. AMU følger en handlingsplan som lages ved starten av året, og avgir hvert år rapport om sin virksomhet. DNKs IA-handlingsplan (se kapittel 3) skisserer både forebyggings-, tilretteleggings- og oppfølgingsaktiviteter knyttet til IA-avtalen i virksomheten.

Oppfølging av HMS hos leverandøren

Hver måned gjennomfører DNK HMS-møter med Motorola. DNK krever også skriftlig rapportering på HMS månedlig, i tillegg til utvidede rapporter kvartalsvis og hvert halvår, samt årsrapport.

Flere frivillige organisasjoner har tatt i bruk Nødnett.
Foto: Sven Bruun

5

VURDERING AV FRAMTIDSUTSIKTER

VEIEN VIDERE

En av DNKs målsettinger er at de viktigste samvirkeaktørene i landet tar i bruk Nødnett.

DNKs strategiarbeid for perioden 2016-2020 har identifisert fire spesielt viktige områder for DNKs arbeid de neste årene.

For det første må DNK levere så gode løsninger for nød- og beredskapskommunikasjon at brukerne opplever tilstrekkelig kapasitet og forutsigbar funksjonalitet. Brukerdialogen må oppleves som velfungerende, både i det daglige og ved kriser eller større hendelser. Tydelig kommunikasjon om krav og muligheter i Nødnett er en forutsetning for god kvalitet for alle brukerne i Nødnett, på tvers av virksomheter og sektorer.

For det andre er det sentralt at alle samvirkeaktører i beredskapskjeden er med i Nødnett, slik at de kan kommunisere effektivt med sine samvirkepartnere i det daglige, ved større hendelser og i ekstremværsituasjoner.

Tredje viktige punkt for DNKs fremtid er muligheten til nyutvikling av tjenester. Brukernes behov for sikker kommunikasjon er i utvikling, og DNK må tilby tjenester som møter behovene. Teknologitvillingen gir muligheter som bør utnyttes gjennom etablering av sikrede, robuste og tidsmessige tjenester for nød- og beredskapskommunikasjon. Her pågår det omfattende utviklingsarbeid internasjonalt. Det er viktig at Norge ikke står utenfor. DNK skal delta i internasjonale fora for å sørge for toveis erfaringsdeling om trender og behov på bruker-, teknologi- og tjenestesiden.

For det fjerde skal DNK effektiviseres og omstilles. Virksomheten skal drives rasjont, målrettet og kunnskapsbasert. DNK vil ta initiativ til samordning av oppgaver innenfor feltet nød- og beredskapskommunikasjon. Organisasjonen skal omstilles, fra å ha gjennomført en stor utbygging av kritisk infrastruktur, til å ivareta rollen som tilbyder av elektronisk kommunikasjon og en aktør som videreutvikler samfunnsinvesteringen best mulig.

Alle på Nødnett

Stortinget har ved flere anledninger påpekt at brukergrupper utenfor nødetatene må få anledning til å bruke Nødnett jf. Prop. 100 S (2010-2011) og jf. Innst. 371 S (2010-2011), slik at samfunnet får mest mulig nytte av investeringen. Nødnett gir mest verdi til brukeren når det kan nyttes både til interne kommunikasjonsbehov og til samvirke med andre beredskapsaktører. Nødetatene kan i dag samvirke gjennom Nødnett i hele landet. Ikke alle samvirkeaktører har samme mulighet. DNK vil de neste årene derfor tilrettelegge for raskest mulig innføring av nye brukergrupper. Dette for å sikre at aktører involvert i hendelser og kriser over hele landet har felles kommunikasjonsplattform.

DNKs målsetting er at de viktigste samvirkeaktørene i landet har tatt i bruk Nødnett gjennom effektiv og koordinert innføring innen utgangen av 2018. Nødetatene mottok prosjekt- og kompetansestøtte til innføring fra DNK og fra sine respektive fagdirektorer. De nye brukerorganisasjonene vil ha ulike behov og kompetanse, men felles for de fleste er at de ikke vil kunne støtte seg til fagdirektorater i innføringsløpet. DNK må derfor i større grad yte service i innføringsfasen, og bistå slik at nødvendige avtaler og anskaffelse av radioterminaler og annet utstyr gjennomføres. DNK vil fokusere på radioterminalbrukere som krever et kortere innføringsløp enn brukere som har behov for kontrollrom. Samtidig vil alle brukerorganisasjoners behov kartlegges for fremtidig bruk. Brukerorganisasjonene må også ha «fleetmap» (sambandsstruktur) og lokalt sambandsreglement som utarbeides og godkjennes av DNK. Utstyr må typegodkjennes og tilpasses hver organisasjons behov.

DNK har et ansvar for å sikre riktig og effektiv bruk av den ressursen som Nødnett representerer, også på tvers av brukerorganisasjoner. Derfor stiller direktoratet

krav til opplæring, og tilrettelegger for å sikre at sluttbrukerne kan samvirke effektivt innad og med øvrige organisasjoner i en beredskapssituasjon. DNK skal støtte brukerorganisasjoner når de tar i bruk Nødnettbaserte tjenester.

Utnytt mulighetene i Nødnett

Nødnetts viktigste funksjonalitet i dag er sikret, robust og rask oppkobling av tale i forhåndsdefinerte grupper. Nødnett støtter også annen type kommunikasjon. Å utnytte mulighetene til å utvikle nye tjenester basert på funksjonalitet som allerede ligger i Nødnett vil gi stor nytte for Nødnett-brukerne og tilfredsstillende nye brukergrupper behov. Grenseoverskridende kommunikasjon med Sverige (ISI) og utnyttelse av datatjenestene i Nødnett er kun noen eksempler på ny funksjonalitet som kan tas i bruk i de kommende årene.

Nye brukergrupper i Nødnett vil styrke beredskapen i Norge, og disse gruppene kan ha behov som bør imøtekommes på best mulig måte. I noen tilfeller kan dette kreve utvikling av nye tjenester. Dersom nye brukergrupper behov ikke imøtekommes, er det en risiko for at disse velger andre løsninger enn Nødnett, noe som kan hindre mulighetene for å øke beredskapen i samfunnet.

DNK forventer at det TETRA-baserte Nødnett vil kunne benyttes for talekommunikasjon i mange år fremover, og sannsynligvis lenge etter utløpet av nåværende kontrakt med nettleverandøren i 2026. På ett eller annet tidspunkt er det imidlertid forventet at det vil bli både mulig og hensiktsmessig å migrere Nødnetts brukere over til 4G-teknologien LTE, både for tale og data. Hvorvidt dette kan skje gjennom bruk av

Nødnettdagene er et viktig møtepunkt for utveksling av erfaringer, idéer og informasjon om nød- og beredskapskommunikasjon i Norge.
Foto: Trond Heggelund

kommersielle nett, eller om det fortsatt kreves et eget nett som Nødnett, kan man foreløpig ikke si noe sikkert om. DNK vil i 2016 utrede hvilke muligheter for økt sikkerhet og robusthet som kan realiseres med en mellømløsning der man tilbyr bredbåndsdata gjennom de kommersielle mobilnettene, men ruter trafikken over i et separat kjerne-nett. Parallelt med denne utredningen vil DNK fortsatt arbeide for at mulighetene for dataoverføring i Nødnett blir tatt i bruk for anvendelser som har særskilte krav til sikkerhet og robusthet.

Frekvenser til nød- og beredskapskommunikasjon

Nødnetts brukere vil i fremtiden ha et stadig økende behov for å kunne overføre data på en sikker måte, og det må legges til rette for en slik utvikling. Det pågår i dag en diskusjon internasjonalt om kommunikasjonsbehovene til nød- og beredskapsbrukere utelukkende kan møtes gjennom bruk av kommersielle nett, eller om det også bør etableres egne nett. Ingen sikker konklusjon foreligger i dette spørsmålet, men det er klart at det uten tilgang til egnede frekvensbånd ikke vil være mulig å etablere et eget nett i fremtiden. Det er derfor viktig at man i forvaltningen av samfunnets frekvensressurser tar hensyn til de spesielle behovene nød- og beredskapsaktører brukere har når det gjelder mobil datakommunikasjon. I Norge, som i andre land i Norden og Europa, går diskusjonen konkret på 700 MHz-båndet, som er utpekt som den eneste reelle kandidaten for neste generasjons nød- og beredskapsnett. DNK vil fortsette å bidra til å belyse disse spørsmålene, både i nasjonale og internasjonale sammenhenger.

Nødnetts viktigste funksjonalitet i dag er sikret, robust og lynrask oppkobling av tale i forhåndsdefinerte grupper.
Foto: Morten Ellingsen/DNK

DNK som tjenesteleverandør

DNK er tilbyder av elektronisk kommunikasjon og leverer tidsmessige tjenester og kommunikasjonsløsninger til nød- og beredskapsbrukere. DNKs tjenestespekter er vidt, fra grunnleggende kommunikasjonstjenester i Nødnett til ulike støttetjenester til kunder som skal ta i bruk Nødnett. Brukertjenestesen/Branns driftsorganisasjon er en del av DNK og leverer driftstjenester for kommunikasjonsentraler og radioterminaler for brann og andre beredskapsbrukere i hele landet. Brukere i politi og helse-tjenesten driftes av hhv. Politiets fellestjenester og Helsetjenestens driftsorganisasjon.

For å ivareta kundenes behov er det viktig at DNK har god kjennskap til alle nød- og beredskapsorganisasjonene som bruker Nødnett. DNK gjennomfører derfor regelmessig kundemøter med eksisterende kunder for å få deres tilbakemeldinger. Brukerundersøkelser gjennomføres jevnlig, slik at man får konkrete tilbakemeldinger fra brukerne om deres erfaringer med bruk av Nødnett.

DNK utfører rådgivning knyttet til nød- og beredskapskommunikasjon. For å gi best mulig råd må direktoratet ha god kjennskap til aktørene i norsk beredskap og en god oversikt over mulighetene og rammebetingelsene som finnes. DNK skal tilrettelegge for erfaringsoverføring mellom nød- og beredskapsaktører i Norge, blant annet gjennom fokus på samband og samvirke ved store øvelser.

DNK har vist betydelig gjennomføringsevne og har kompetanse til å gjennomføre store, nasjonale prosjekter på tvers av organisasjonsgrenser. På grunn av denne kompetansen fikk DNK i 2015 i oppdrag å delta i «Program for forbedring av nødmeldingstjenesten», samt å bistå Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) og Politidirektoratet (POD) i planlegging av samlokalisering av nødmeldingssentraler. Dette arbeidet vil fortsette utover i 2016.

Robusthet i Nødnett

Nødnett er bygget robust og med god dekning og kvalitet. Dette vil opprettholdes gjennom nødvendig vedlikehold og utskifting av utstyr. Men robustheten i Nødnett avhenger til dels av robustheten i eksisterende infrastruktur som telelinjer (transmisjon) og strømforsyning i Norge. Strømforsyning er identifisert som det største risikoelementet for robustheten i Nødnett, da brudd i transmisjon også ofte er forårsaket av bortfall av strøm.

Styrking av den generelle strømbereidskapen i Norge er en omfattende oppgave. I rapporten fra utvalget om digitale sårbarheter anbefales det å se på tiltak for å redusere kritikaliteten av Telenors kjerneinfrastruktur, da denne inngår som en komponent i nær sagt alle digitale verdikjeder, også Nødnett.

DNK vil arbeide for bedret reservestrømbereidskap også i tiden fremover. Da Nødnett i stor grad er avhengig av kommersielle leverandører vil det være helt nødvendig med et samarbeid med disse. DNK søker samarbeid med andre aktører som har sammenfallende interesser, som Forsvaret og kraftselskaper.

Behovet for løpende robusthetstiltak i Nødnett vil bli synliggjort gjennom analyser og driftserfaringer. Driftsstatistikk kan eksempelvis benyttes for å vise hvor det oftest forekommer strømbrudd, og vise hvilke basestasjoner som bør oppgraderes med ytterligere reservestrøm. Alternativt kan mange utfall i et område tilsi at det bør gjøres endring i transmisjonsdesignet, selv om løsningen opprinnelig er levert i henhold til kontraktskravene.

Et annet viktig område for å bevare eller øke robustheten i Nødnett er sikring av Nødnettinfrastrukturen. Det skjer hendelser i verden i dag som tilsier at trusselbildet kan endre seg også i Norge, og det er derfor viktig med løpende vurderinger av hvilke tiltak som vil måtte gjennomføres for å ivareta kravet til den forventede sikkerhet i Nødnett. Omfattende robusthets- og sikkerhetstiltak er kostnadskreven, og eventuelle fremtidige tiltak vil kreve finansiering.

Avslutning av landsdekkende innføring av Nødnett

DNK vil i 2016 fortsatt måtte ha fokus på avsluttende aktiviteter i forbindelse med utbyggingen av landsdekkende Nødnett. Det er viktig å sikre at staten har fått det staten har bestilt. Det er en omfattende oppgave å samle alle trådene etter ti år med utbygging og innføring. Dette arbeidet vil være krevende og spesialisert.

6

ÅRSREGNSKAP

Ledelseskommmentarer til årsregnskapet 2015

Virksomhetens formål og regnskapsprinsipper

DNK forvalter utbygging og drift av det digitale kommunikasjonsnettet for nød- og beredskapstjenester (Nødnett). DNK fører periodisert virksomhetsregnskap i tillegg til kontantregnskap, slik det framgår av prinsippnotene til årsregnskapet.

Kontrakter om leveranser til utbygging og drift av Nødnett ble inngått i desember 2006 med varighet til 2026. Det periodiserte regnskapet gir nyttig styringsinformasjon utover kontantregnskapet blant annet ved å gi oversikt over forskuddsbetalinger og verdien av eiendelene som DNK skal forvalte.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten med tilhørende rundskriv fra Finansdepartementet og krav fra JD. Det periodiserte regnskapet er utarbeidet i henhold til reglene i de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS). Riksrevisjonen har i arbeidet med årsrevisjonen av 2015 oppdaget at DNK har misforstått hvordan inntektsføring av bevilgning i SRS-regnskapet skal gjøres ved årsslutt. DNK har siden innføringen av periodisert regnskap i 2011 inntektsført driftsbevilgning iht. sammenstillingsprinsippet og bokført forventet overført driftsbevilgning ved årets slutt. Tallene for 2015 er korrigert og sammenstillingstallene for 2014 er endret. Rapporten er satt opp iht. mal fra DFØ med virksomhetsspesifikke tilpasninger av noter til resultat og balanse. Årsregnskapet gir et dekkende bilde av virksomhetens disponible bevilgninger og av regnskapsførte kostnader, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurdering av vesentlige forhold

I 2015 har DNK samlet disponert tildelinger på utgiftssiden på 1 983 mill. kr og 380 mill. kr. på inntektssiden. DNK har netto merforbruk på post 01 på 12,614 mill. kr og mindreforbruk på post 45 på 99,150 mill. kr, jf. Note B. Merutgiften på post 01 er knyttet til at DNK har hatt utgifter i 2015 som overstiger kontraktsfestede årlige beløp som er forventet refundert av leverandøren i 2016. Mindreutgiften på post 45 er i hovedsak knyttet til tilbakehold ved passering av milepæler i 2015 i påvente av at avtalte krav i kontrakten blir oppnådd før utbetaling. Mindreutgiften forklares videre med forskyvning av enkelte betalingsmilepæler og tilleggskjøp fra 2015 til første kvartal 2016. DNK har netto mindreinntekter på post 01 og post 02 hhv. på 21 mill. kr og 30 mill. kr, jf. bevilgningsrapporteringen. Mindreinntekten på post 01 er knyttet til lavere inntekter fra abonnementsordningensom forklares med at enkelte brukere har tatt i bruk Nødnett senere enn forutsatt. Mindreinntekten på post 02 er knyttet til tilleggskjøp ved slutten av 2015 som først blir refundert av kunder i begynnelsen av 2016. Videre forklares det med at refusjoner som var forventet i 2015 knyttet til utgifter på kapittel 456, post 01 som forklart over vil refunderes av leverandør først i 2016.

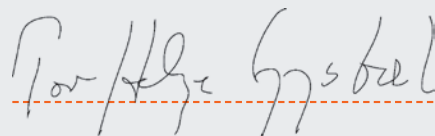
Nødnett ble i 2015 klart for bruk i hele landet og eierskapet til nettverket i de siste fasene 3, 4 og 5 ble overtatt. I tråd med etatenes utrullingsplaner overtok DNK i 2015 eierskapet til politiets kontrollrom i fase 2-5, branns kontrollrom i fase 2-4 samt helses kontrollrom i fase 2. Dette har medført en vesentlig økning fra 2014 i varige driftsmidler og en reduksjon av forskuddsbetalinger til leverandør. Prosjektleveransen i sin helhet er forventet å bli slutført i 2016. Tilleggskjøp på vegne av kunder utover leveranser knyttet til landsdekkende utbygging utgjør en vesentlig del av forskuddsbetalinger til leverandør. Leveransen av dette følges opp parallelt og videre etter at utrullingsprosjektet er avsluttet.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen er ekstern revisor og bekrefter årsregnskapet for DNK. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert per d.d. men revisjonsberetningen antas å foreligge i løpet av 2. kvartal 2016. Beretningen er unntatt offentlighet fram til Stortinget har mottatt Dokument 1 fra Riksrevisjonen, men vil bli publisert på DNKs nettsider så snart dokumentet er offentlig.

Oslo, 08.02.2016

Tor Helge Lyngstøl,
direktør

Prinsippnoter

Oppstilling av bevilgningsrapportering og artskontorapportering

Årsregnskap for statlige virksomheter er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten («bestemmelsene»), fastsatt 12. desember 2003 med endringer, senest 18. september 2013. Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av eget departement. Det er utarbeidet en egen prinsippnote til virksomhetsregnskapet som føres i tråd med de anbefalte statlige regnskapsstandardene.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Oppstillingen av artskontorapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser grupper av kontoer som inngår i mellomværende med statskassen.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 - de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- Regnskapet følger kalenderåret
- Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret
- Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp
- Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene korresponderer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen «Netto rapportert til bevilgningsregnskapet» er lik i begge oppstillingene.

Alle statlige virksomheter er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.8.1. Ordinære forvaltningsorgan (bruttobudsjetterte virksomheter) tilføres ikke likviditet gjennom året. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Oppstillingen viser alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomhet står oppført med i statens kapitalregnskap. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver kombinasjon av kapittel/post.

Mottatte fullmakter til å belaste en annen virksomhets kombinasjon av kapittel/post (belastningsfullmakter) vises ikke i kolonnen for samlet tildeling, men er omtalt i note B til bevilgningsoppstillingen. Utgiftene knyttet til mottatt belastningsfullmakt er bokført og rapportert til statsregnskapet vises i kolonnen for regnskap.

Avgitte belastningsfullmakter er inkludert i kolonnen for samlet tildeling, men bokføres og rapporteres ikke til statsregnskapet fra virksomheten selv. Avgitte belastningsfullmakter bokføres og rapporteres av virksomheten som har mottatt belastningsfullmakten og vises derfor ikke i kolonnen for regnskap. De avgitte fullmaktene framkommer i note B til bevilgningsoppstillingen.

Artskontorapporteringen

Artskontorapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en trekkrettighet for disponible tildelinger på konsernkonto i Norges bank. Tildelte midler på utgiftssiden vises ikke som inntekt i oppstillingen.

Virksomheten har valgt å bokføre enkelte transaksjoner som skal rapporteres til statsregnskapet på kontoer som ikke er gruppert mot regnskapslinjer. Virksomheten har gruppert kontoene mot relevant regnskapslinje i artskontorapporteringen.

Virksomheten utarbeider ikke noter til oppstillingen av artskontorapporteringen fordi virksomheten har et virksomhetsregnskap etter de statlige regnskapsstandardene med tilhørende noter. Det er utarbeidet egen prinsippnote til virksomhetsregnskapet.

Virksomhetsregnskap avlagt i henhold til de anbefalte statlige regnskapsstandardene (SRS)

Direktoratet for nødkommunikasjon (DNK) er en bruttobudsjettert virksomhet. Årsregnskapet er satt opp i samsvar med de anbefalte statlige regnskapsstandardene av desember 2009. Notene til resultat- og balanseoppstillingene er nummerert fortløpende.

Åpningsbalanse

Ved utarbeidelse av åpningsbalansen er det lagt til grunn at bruksverdi basert på gjenanskaffelsesverdi representerer verdien for fysiske eiendeler, mens virkelig verdi benyttes når det gjelder finansielle eiendeler.

Ved fastsettelse av gjenanskaffelsesverdi er det tatt hensyn til slit og elde, teknisk funksjonell standard og andre forhold av betydning for verdifastsettelsen.

Finansieringen av anleggsmidler (eksklusiv finansielle anleggsmidler), som er inkludert i åpningsbalansen for første gang, er klassifisert som langsiktig forpliktelse. Denne forpliktelsen løses opp i takt med avskrivningen på de anleggsmidlene som finansieringen dekker.

For omløpsmidler er virkelig verdi benyttet som grunnlag for verdsettelsen. Omløpsmidler, fratrukket kortsiktig gjeld og eventuelle øvrige forpliktelser, fremkommer som avregning med statskassen.

Transaksjonsbaserte inntekter

Transaksjoner resultatføres til verdien av vederlaget på transaksjonstidspunktet. Inntektsføring ved salg av varer skjer på leveringstidspunktet. Salg av tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Inntekter fra bevilgningsfinansierte aktiviteter

Bevilgninger inntektsføres i den periode da aktiviteten som bevilgningen er forutsatt å finansiere er utført, det vil si i den perioden kostnadene påløper.

Bevilgninger benyttet til investeringer føres på regnskapslinjen *Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler* i balansen med det beløpet som faktisk er investert i regnskapsperioden. Inntektsføring av bevilgning benyttet til investeringer skjer i takt med avskrivningene av anleggsmidlene.

Ved avleggelse av årsregnskapet er årets endelige bevilgning til drift inntektsført. Endelig bevilgning til drift tilsvarer årets bevilgninger og belastningsfullmakter på kapittel/post 045601. Ubenyttet bevilgning som er forventet at ikke kan overføres til neste regnskapsår, er ikke inntektsført. Overførbar investeringsbevilgning på kapittel/post 045645 inntektsføres ikke.

Varige driftsmidler finansiert med tidligere års bevilgninger

DNKs virksomhet og avtale med leverandør av Nødnett medfører milepælsutbetalinger uten at eierskapet til eiendelene overtas av DNK. Dette innebærer at deler av det som fremkommer som årets investeringer er finansiert med tidligere års bevilgning. Når eierskap til varige driftsmidler som er forskuddsbetalt med tidligere års bevilgning overtas, føres verdien på egen konto *Inntekt fra bevilgning til inv. (tidligere år)*. Utover dette er regnskapsføringen lik som for varige driftsmidler finansiert med årets bevilgning.

Kostnader

Kostnader som gjelder transaksjonsbaserte inntekter, regnskapsføres i samme periode som tilhørende inntekt. Kostnader som finansieres ved bevilgning regnskapsføres i den periode aktivitetene som bevilgningen er forutsatt å finansiere er utført.

Pensjoner

SRS 25 legger til grunn en forenklet regnskapsmessig tilnærming til pensjoner. Det er følgelig ikke gjort beregning eller avsetning for eventuell over-/underdekning i pensjonsordningen som tilsvarer NRS 6. Årets pensjonskostnad tilsvarer derfor årlig premiebeløp til Statens pensjonskasse (SPK). DNK betaler ikke premie til SPK, denne dekkes over sentralt kapittel i statsbudsjettet, det legges derfor til grunn en sjablongmessig sats for beregning av pensjonspremie. Denne baserer seg på beste estimat. Se også note 2 for en mer detaljert beskrivelse av tilnæringsmetoden.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter anskaffelsestidspunktet, og poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på opptakstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger og nedskrives til virkelig verdi ved eventuell bruksendring.

Forskuddsbetalinger fra kunder for finansiering av varige driftsmidler bokføres som gjeld, jf. note 10 og note 16. Likeledes bokføres verdien varige driftsmidler som skal finansieres av kunder hvor viderefakturering ikke er blitt gjort som fordringer, jf. note 15.

Immaterielle eiendeler

Eksternt innkjøpte immaterielle eiendeler er balanseført.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er balanseført og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid.

Finansiering av periodiserte poster

Omløpsmidler / kortsiktig gjeld

Nettobeløpet av alle balanseposter, med unntak av immaterielle eiendeler, varige driftsmidler (som ikke er finansiert med finansiell leasingavtale, se note 11) og varebeholdning, har motpost i *Avregning med statskassen*. Avregningen gir således et uttrykk for statens eierkapital når det gjelder kortsiktige poster og eventuelle andre finansielle anleggsmidler.

Anleggsmidler

Balanseført verdi av varelager, immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, med unntak av varige driftsmidler som er finansiert med finansiell leasingavtale, har motpost i regnskapslinjen *Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler*. Dette representerer finansieringen av disse anleggsmidlene. Ved tilgang av immaterielle eiendeler og varige driftsmidler balanseføres anskaffelseskostnaden. Samtidig går anskaffelseskostnaden til reduksjon av resultatposten *Inntekt fra bevilgninger* og til økning av balanseposten *Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler*.

Avskrivning av anleggsmidler kostnadsføres. I takt med gjennomført avskrivning inntektsføres et tilsvarende beløp under Inntekt fra bevilgning. Dette skjer ved at finansieringsposten *Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler* oppløses i takt med at anleggsmidlet forbrukes i virksomheten. Konsekvensen av dette er at avskrivningene har en resultatnøytral effekt.

Ved realisasjon/avgang av driftsmidler resultatføres regnskapsmessig gevinst/tap. Gevinst/tap beregnes som forskjellen mellom salgsvederlaget og balanseført verdi på realisasjonstidspunktet. Resterende bokført verdi av ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidlet på realisasjonstidspunktet, inntektsføres.

Varebeholdninger

Lager av innkjøpte varer er verdsatt til det laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Det foretas nedskrivning for påregnelig ukurans.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer er oppført i balansen til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av individuelle vurderinger av de enkelte fordringene.

Selvassurandørprinsipp

Staten opererer som selvassurandør. Det er følgelig ikke inkludert poster i balanse eller resultatregnskap som søker å reflektere alternative netto forsikringskostnader eller forpliktelser.

Statens konsernkontoordning

Statlige virksomheter omfattes av statens konsernkontoordning. Konsernkontoordningen innebærer at alle innbetalinger og utbetalinger daglig gjøres opp mot virksomhetens oppgjørskontoer i Norges Bank.

DNK er en bruttobudsjettert virksomhet og tilføres ikke likvider gjennom året. Virksomheten har en trekkrettighet på sin konsernkonto som tilsvarer netto bevilgning. Forskjellen mellom inntektsført bevilgning og netto trekk på konsernkontoen inngår i *Avregning med statskassen*. Ved årets slutt gjelder særskilte regler for oppgjør/overføring av mellomværende. For bruttobudsjetterte virksomheter nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto i Norges Bank ved overgang til nytt regnskapsår.

Kontantstrømoppstilling

DNK har valgt å ikke utarbeide kontantstrømoppstillingen for regnskapsåret 2015, jf. pkt. 9.3 i rundskriv R-115.

Årsregnskap

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2015

Utgifts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merutgift (-) og mindre-utgift
0456	Direktoratet for nødkommunikasjon	01	Driftsutgifter	A, B	528 689 000	524 451 330	4 237 670
0456	Direktoratet for nødkommunikasjon	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A, B	1 442 150 000	1 313 072 836	129 077 165
0455	Redningstjenesten	01	Driftsutgifter	A, B	900 000	900 000	0
0455	Redningstjenesten	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	A, B	11 000 000	11 000 000	0
<i>Sum utgiftsført</i>					1 982 739 000	1 849 424 165	

Inntekts-kapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Samlet tildeling	Regnskap 2015	Merinntekt og mindre-inntekt (-)
3456	Direktoratet for nødkommunikasjon	01	Brukerbetaling	202 861 000	181 103 734	21 757 266
3456	Direktoratet for nødkommunikasjon	02	Variable refusjoner	148 054 000	118 022 452	30 031 548
3456	Direktoratet for nødkommunikasjon	03	Faste refusjoner	28 945 000	28 121 684	823 316
5309	Tilfeldige inntekter (gruppeliv m.m.)	29	Ymse	0	137 464	
5700	Arbeidsgiveravgift	72	Arbeidsgiveravgift	0	11 285 439	
<i>Sum inntektsført</i>				379 860 000	338 670 773	
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet					1 510 753 393	

Kapitalkontoer

60090401	Norges Bank KK /innbetalinger			781 730 810
60090402	Norges Bank KK/utbetalinger			-2 267 065 414
704489	Endring i mellomværende med statskassen			-25 418 788
<i>Sum rapportert</i>				0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12.)

Konto	Tekst	2015	2014	Endring
704489	Mellomværende med statskassen	103 333 946	128 752 734	-25 418 788

Note A Forklaring av samlet tildeling

Kapittel og post	Fordeling	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0456 01	Drift DNK	-	103 597 314	103 597 314
0456 01	Nødnett trinn 1	-	57 335 084	57 335 084
0456 01	Nødnett trinn 2	-	367 756 602	367 756 602
0456 01	Sum	-	528 689 000	528 689 000
0456 45	Investering ordinære budsjetter (HRS, 330 og frivillige)	4 886 000	22 542 000	27 428 000
0456 45	Nødnett trinn 1	-	77 214 021	77 214 021
0456 45	Nødnett trinn 2	-	1 337 507 979	1 337 507 979
0456 45	Sum	4 886 000	1 437 264 000	1 442 150 000
0455 01	Redningstjenesten	-	900 000	900 000
0455 45	Redningstjenesten	-	11 000 000	11 000 000
0455	Sum	-	11 900 000	11 900 000

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Fordeling	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastnings-fullmakter	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastnings-fullmakter	Mer-inntekter iht. mer-inntekts-fullmakt	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års bevilgning	Inn-sparinger	Sum grunn-lag for overføring	Maks. overførbart beløp*	Mulig overførbart beløp beregnet av virksom-heten
0456 01	Drift DNK	**	-4 496 456	3 821	-4 500 276	2 344 546	0	0	-2 155 730		
0456 01	Nødnett trinn 1	**	4 907 232	0	4 907 232	915 914	0	0	5 823 146		
0456 01	Nødnett trinn 2	**	3 826 893	16 742 695	-12 915 801	-3 365 729	0	0	-16 281 530		
Sum 0456 01			4 237 670	16 746 515	-12 508 846	-105 268	0	0	-12 614 114	26 434 450	0
0456 45	Investering HRS, 330 og frivillige	«kan overføres»***	9 484 789	0	9 484 789	0	0	0	9 484 789		
0456 45	Nødnett trinn 1	«kan overføres»***	-37 326 108	0	-37 326 108	2 451 464	0	0	-34 874 643		
0456 45	Nødnett trinn 2	«kan overføres»***	156 918 483	0	156 918 483	-32 377 744	0	0	124 540 739		
Sum 0456 45			129 077 165	0	129 077 165	-29 926 280	0	0	99 150 885	2 686 057 000	99 150 885

* Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet «kan overføres».

Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter

Mottatte tildelinger på andres kapitler

I tillegg nr. 1 til tildelingsbrev av 12.08.2015 med JDs ref. 14/7867 er DNK gitt tildelinger på Redningstjenestens kap. 0455, post 01 og post 45 på hhv. 0,9 mill. kr og 11 mill. kr. Begge tildelingene er benyttet fullt ut.

Stikkordet «kan overføres»

DNKs bevilgning på kap. 0456, post 45 er gitt med stikkordet «kan overføres». Beløpet stammer fra tildelinger gitt innenfor de to siste budsjettår.

Avgitte belastningsfullmakter (utgiftsført av andre)

DNK har i brev av 03.03.2015 med DNKs ref. 12/98-49-KRRA avgitt belastningsfullmakt til Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) pålydende 17,4 mill. kr på kap. 0456, post 01 Nødnett trinn 2. DSB har belastet 16,7 mill. kr på DNKs kap. 0456, post 01 per 31.12.2015. JD har belastet 3.820,52 kr på DNKs kap. 0456, post 01.

Fullmakt til å overskride drifts- og investeringsbevilgninger mot tilsvarende merinntekter

** Storinget har iht. Prop 1 S (2014-2015)/Innst. 13 S (2014-2015) samtykket i at kostnader på kap. 0456, post 01 kan overskrides mot tilsvarende merinntekter under kap. 3456, post 02.

*** Storinget har iht. Prop 1 S (2014-2015)/Innst. 13 S (2014-2015) samtykket i at kostnader på kap. 0456, post 45 kan overskrides mot tilsvarende merinntekter under kap. 3456, post 02.

Mulig overførbart beløp

Under sum grunnlag for overføring på kap. 0456, post 01 viser tabellen et overforbruk på 12,614 mill. kr, og det vil ikke overføres noe på posten. På kap. 0456, post 45 er grunnlaget for overføring 99,150 mill. kr. DNK vil søke om å få overført hele eller deler av beløpet til 2016.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2015

	Note	2015	2014
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer		0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer		1 653 657	0
Salgs- og leieinntekter		266 289 255	146 052 841
Andre inntekter		59 220 136	118 973 101
<i>Sum inntekter fra drift</i>		327 163 047	265 025 942
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn		91 355 983	80 491 813
Andre utbetalinger til drift		463 878 055	490 797 533
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		555 234 038	571 289 346
Netto rapporterte driftsutgifter		228 070 991	306 263 403
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter		33 574	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		33 574	0
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalt til investeringer		1 293 803 769	936 904 039
Utbetaling av finansutgifter		335 110	343 987
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		1 294 138 879	937 248 026
Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		1 294 105 305	937 248 026
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
		0	0
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		137 464	124 037
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		11 285 439	9 906 265
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		0	0
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		-11 422 903	-10 030 303
Netto utgifter rapportert til bevilgningsregnskapet		1 510 753 393	1 233 481 126
Oversikt over mellomværende med statskassen			
Eiendeler og gjeld			
		2015	2014
Fordringer		107 463 641	132 528 684
Kasse		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk		-4 137 999	-3 647 300
Skyldige offentlige avgifter		0	0
Annen gjeld		8 304	-128 650
Sum mellomværende med statskassen		103 333 946	128 752 734

Resultatregnskap

	Note	31.12.15	31.12.14
Driftsinntekter			
Inntekt fra bevilgninger	1	545 096 476	432 583 560
Inntekt fra gebyrer		0	0
Inntekt fra tilskudd og overføringer	1	3 845 777	2 786 925
Salgs- og leieinntekter	1	213 449 182	118 813 546
Gevinst ved avgang av anleggsmidler	1	48 510	61 739
Andre driftsinntekter	1	45 931 681	130 329 976
<i>Sum driftsinntekter</i>		808 371 626	684 575 746
Driftskostnader			
Lønn og sosiale kostnader	2	107 743 857	95 953 667
Varekostnader		1 017 671	188 821
Andre driftskostnader	3	457 591 167	353 544 934
Avskrivninger	4,5	275 493 413	156 926 741
Nedskrivninger	5	0	125 303
<i>Sum driftskostnader</i>		841 846 107	606 739 467
Driftsresultat		-33 474 480	77 836 280
Finansinntekter og finanskostnader			
Finansinntekter	6	-7 650 077	-570 975
Finanskostnader	6	1 398 131	935 116
<i>Sum finansinntekter og finanskostnader</i>		6 251 946	-364 141
Inntekter fra eierandeler i selskaper mv.			
Utbytte fra selskaper mv.		0	0
<i>Sum inntekter fra eierandeler i selskaper mv.</i>		0	0
Resultat av periodens aktiviteter		-27 222 535	77 472 139
Avregninger			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	27 222 535	-77 472 139
Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)		0	0
<i>Sum avregninger</i>		27 222 535	-77 472 139
Periodens resultat (til virksomhetskapital)			
<i>Disponeringer</i>		0	0
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten			
Inntekter av avgifter og gebyrer direkte til statskassen		0	0
Avregning med statskassen innkrevingsvirksomhet		0	0
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		0	0
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten			
Utbetalinger av tilskudd til andre		0	0
Avregning med statskassen tilskuddsforvaltning		0	0
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		0	0

Balanse

	Note	31.12.15	31.12.14
EIENDELER			
A. Anleggsmidler			
I Immaterielle eiendeler			
Forskning og utvikling		0	0
Rettigheter og lignende immaterielle eiendeler	4	112 384 839	64 118 453
<i>Sum immaterielle eiendeler</i>		112 384 839	64 118 453
II Varige driftsmidler			
Bygninger, tomter og annen fast eiendom	5	501 471	510 305
Nettverkseideler	5, 11	2 034 721 722	793 222 411
Kontrollromsutstyr	5	129 028 440	41 097 106
Radioterminaler	5	138 844 817	110 135 545
Maskiner og transportmidler		0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	5	8 067 813	7 693 518
Anlegg under utførelse (ikke aktiverte eiendeler)	5	0	7 648 059
Beredskapsanskaffelser		0	0
<i>Sum varige driftsmidler</i>		2 311 164 263	960 306 944
III Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i datterselskaper		0	0
Investeringer i tilknyttet selskap		0	0
Investeringer i aksjer og andeler		0	0
Obligasjoner og andre fordringer	8	160 510 148	88 556 353
<i>Sum finansielle anleggsmidler</i>		160 510 148	88 556 353
Sum anleggsmidler		2 584 059 250	1 112 981 749
B. Omløpsmidler			
I Varebeholdninger og forskudd til leverandører			
Varebeholdninger	12	15 882 958	2 846 799
Forskuddsbetalinger til leverandører	12	533 351 926	779 002 822
<i>Sum varebeholdninger og forskudd til leverandører</i>		549 234 884	781 849 621
II Fordringer			
Kundefordringer	13	11 682 041	22 824 620
Andre fordringer	14	118 195 004	138 374 857
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	15	38 495 884	103 141 405
<i>Sum fordringer</i>		168 372 929	264 340 882
III Kasse og bank			
Bankinnskudd		0	0
Andre kontanter og kontantekvivalenter			
<i>Sum kasse og bank</i>			
Sum omløpsmidler		717 607 813	1 046 190 503
Sum eiendeler		3 301 667 063	2 159 172 252

Balanse

	Note	31.12.15	31.12.14
VIRKSOMHETSKAPITAL OG GJELD			
C. Virksomhetskapital			
I Innskutt virksomhetskapital			
Innskutt virksomhetskapital		0	0
<i>Sum innskutt virksomhetskapital</i>			
II Opptjent virksomhetskapital			
Opptjent virksomhetskapital		0	0
<i>Sum opptjent virksomhetskapital</i>			
Sum virksomhetskapital		0	0
D. Gjeld			
I Avsetning for langsiktige forpliktelser			
Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler	4, 5, 11, 12	2 436 602 882	1 021 881 803
Andre avsetninger for forpliktelser	9	98 375 693	37 773 650
<i>Sum avsetning for langsiktige forpliktelser</i>		2 534 978 576	1 059 655 453
II Annen langsiktig gjeld			
Øvrig langsiktig gjeld	10	7 644 946	10 139 008
<i>Sum annen langsiktig gjeld</i>		7 644 946	10 139 008
III Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		9 243 014	24 396 992
Skyldig skattetrekk		4 137 999	3 647 300
Skyldige offentlige avgifter		1 856 371	1 729 594
Avsatte feriepenger		9 107 928	8 000 905
Forskuddsbetalte, ikke opptjente inntekter		0	0
Annen kortsiktig gjeld	16	273 159 634	199 775 588
<i>Sum kortsiktig gjeld</i>		297 504 945	237 550 380
IV Avregning med statskassen			
Avregning med statskassen (bruttobudsjetterte)	7	461 538 597	851 827 410
Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet (nettobudsjetterte)		0	0
Ikke inntektsført bevilgning (nettobudsjetterte)		0	0
<i>Sum avregning med statskassen</i>		461 538 597	851 827 410
Sum gjeld		3 301 667 063	2 159 172 252
Sum virksomhetskapital og gjeld		3 301 667 063	2 159 172 252

Note 1 Spesifikasjon av driftsinntekter

	31.12.15	31.12.14
<i>Inntekt fra bevilgninger (vesentlige tildelinger skal spesifiseres pr. post på egne linjer)</i>		
Årets bevilgning fra overordnet departement		
Driftsbevilgning, post 01	226 497 116	286 653 483
Investeringsbevilgning, post 45	1 371 495 884	1 237 412 517
Tidligere års investeringsbevilgning, post 45 ¹	585 738 585	299 734 333
- brutto benyttet til investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler ²	-1 623 449 339	-862 806 106
- ubrukt bevilgning til investeringsformål, post 45	-312 470 311	-749 800 144
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger) ³	272 839 096	154 356 387
+ utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer, bokført verdi avhendede anleggsmidler	53 502	51 011 122
+ inntekt til pensjoner*	15 071 748	13 284 206
Andre inntekter fra bevilgning, jf. kostnadsføring note 8	9 320 195	2 737 762

Sum inntekt fra bevilgninger **545 096 476** **432 583 560**

* Benyttes av virksomheter som får arbeidsgivers andel av pensjon dekket via sentral bevilgning til SPK.

<i>Inntekt fra gebyrer</i>		
Sum inntekt fra gebyrer	0	0

<i>Tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd og overføringer fra EU	3 845 777	2 786 925

Sum tilskudd og overføringer **3 845 777** **2 786 925**

<i>Salgs- og leieinntekter</i>		
Abonnementsinntekter	182 013 940	101 428 755
Andre salgs- og leieinntekter	31 435 242	17 384 791

Sum salgs- og leieinntekter **213 449 182** **118 813 546**

<i>Gevinst ved avgang av anleggsmidler</i>		
Salg av eiendom	48 510	61 739

Gevinst ved avgang av anleggsmidler **48 510** **61 739**

<i>Andre driftsinntekter</i>		
Refusjon anleggsbidrag, jf. note 3	45 931 681	130 329 976

Sum andre driftsinntekter **45 931 681** **130 329 976**

Sum driftsinntekter **808 371 626** **684 575 746**

Merknader

¹ Deler av årets tilgang av anleggsmidler er finansiert med tidligere års bevilgning som følge av milepælsutbetalinger (forskuddsbetalinger til leverandør)

² Sammenheng tilgang av varige driftsmidler og brutto benyttet til investeringer

Brutto benyttet til investeringer i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler	-1 623 449 339
- tilgang varige driftsmidler finansiert av brukerne av Nødnett	-24 234 243
- tilgang avsetning fremtidig fjerningsforpliktelse, jf. note 9	-60 602 043
+ tilgang amortiserte kostnader, jf. note 8	20 670 703
+ endring reservedeler til Nødnett, jf. note 12	12 943 057
Sum benyttet til investering i immaterielle eiendeler og varige driftsmidler, jf note 4 og 5	-1 674 671 864

³ Forklaring inntektsføring avskrivninger

Utsatt inntekt fra forpliktelse knyttet til investeringer (avskrivninger)	272 839 096
+ avskrivninger transmisjonsutstyr, jf. note 11	2 654 317
Sum avskrivninger, jf resultatregnskap og note 4 og 5	275 493 413

Tilleggsopplysning bevilgning	Årets tildelinger	345601	345602	345603	Netto tilgang
Kap. 456, post 01	528 689 000	202 861 000	71 285 884	28 945 000	225 597 116
Kap. 455, post 01	900 000	0	0	0	900 000
Netto tilgang post 01	529 589 000	202 861 000	71 285 884	28 945 000	226 497 116
Kap. 456, post 45	1 437 264 000	0	76 768 116	0	1 360 495 884
Kap. 455, post 45	11 000 000	0	0	0	11 000 000
Netto tilgang post 45	1 448 264 000	0	76 768 116	0	1 371 495 884

Note 2 Lønn og sosiale kostnader

	31.12.15	31.12.14
Lønninger	72 861 635	64 486 181
Feriepenger	9 058 208	7 940 445
Arbeidsgiveravgift	13 304 213	11 815 660
Pensjonskostnader*	13 209 245	11 642 600
Sykepenger og andre refusjoner	-1 624 775	-960 549
Andre ytelser	935 332	1 029 331
Sum lønn og sosiale kostnader	107 743 857	95 953 667
Antall årsverk¹:	102,1	94,8

¹ Ett årsverk er definert som en ansatt i 100% stilling. Antall årsverk beregnes som sum av månedsværk, delt på antall måneder. Ekstratimer og overtid medregnes ikke, kun arbeidet planlagt arbeidstid tas med.

* Nærmere om pensjonskostnader

Direktoratet for nødkommunikasjon betaler ikke selv pensjonspremie til SPK, og kostnad til premie er heller ikke dekket av virksomhetens bevilgning. Premie dekkes i samsvar med sentral ordning i staten. Det er i regnskapet lagt til grunn en estimert sats for beregning av pensjonskostnad. Premiesatsen for 2015 er av SPK estimert til 15,55 prosent. Benyttet premiesats for 2014 var 15,85 prosent.

Pensjonene er kostnadsført basert på denne satsen multiplisert med påløpt pensjonsgrunnlag i virksomheten. Vi viser for øvrig til note 1 om resultatføring av kalkulatoriske inntekter til pensjoner.

Note 3 Andre driftskostnader

	31.12.15	31.12.14
Driftskostnader DNK		
Husleie	10 424 534	10 276 934
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	144 856	226 738
Andre kostnader til drift av eiendom og lokaler	1 054 542	1 047 926
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	262 412	172 367
Mindre utstyrsanskaffelser	739 778	681 461
Leie av maskiner, inventar og lignende	3 944 998	4 126 617
Konsulenter og andre kjøp av tjenester fra eksterne	57 131 807	51 949 858
Reiser og diett	6 828 769	5 232 899
Tap og lignende	2 590 889	-1 288 647
Øvrige driftskostnader	10 745 292	7 566 802
Sum driftskostnader DNK	93 867 878	79 992 955
Driftskostnader Nødnett		
Drift og vedlikehold av Nødnett	307 681 814	139 400 568
Mindre utstyrsanskaffelser	5 374 933	2 949 421
Opplæringskostnader	4 734 861	872 015
Sum driftskostnader Nødnett	317 791 608	143 222 003
Anleggsbidrag ¹	45 931 681	130 329 976
Sum andre driftskostnader	457 591 167	353 544 934

¹ Viderefaktureres til leverandøren, jf. note 1

Note 4 Immaterielle eiendeler

	Evigvarende siteleie*	Software	Sum
Anskaffelseskost 01.01.2015	2 315 600	135 166 423	137 482 023
Tilgang per 31.12.2015	832 346	83 700 459	84 532 805
Avgang anskaffelseskost i 2015	0	0	0
Anskaffelseskost 31.12.2015	3 147 946	218 866 882	222 014 828
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2015	0	0	0
Nedskrivninger per 31.12.2015	0	0	0
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2015	0	73 363 570	73 363 570
Ordinære avskrivninger per 31.12.2015	0	36 266 419	36 266 419
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2015	0	0	0
Balanseført verdi 31.12.2015	3 147 946	109 236 893	112 384 839

Avskrivningssatser (levetider)	Evigvarende	3-5 år lineært
--------------------------------	-------------	----------------

* DNK har inngått bruksavtaler med ulike grunneiere for å kunne sette opp nettverksutstyr på områder som gir Nødnett nødvendig dekning. Avtalene gir DNK bruksrett til en «site» så lenge utstyret utplassert er i drift. Avtalen kan ikke sies opp av grunneier og den gjøres opp i form av et engangsbetalt ved leiestart. Eiendelen klassifiseres som en immateriell eiendel fordi etter DNKs vurdering representerer avtalene en identifiserbar rettighet som kontrolleres av virksomheten. Det er vurdert overveiende sannsynlig at bruksrettene vil bli benyttet i lang tid utover den inngåtte drifts- og vedlikeholdsavtalen med leverandør av Nødnett som varer frem til 2026. Engangserstatningene er derfor regnskapsført som rettigheter som ikke avskrives.

Note 5 Varige driftsmidler

	Nettverkseiendeler							Driftsløsøre, inventar, verkøy o.l. ²	Anlegg under utførelse	Beredskapsanskaffelser	Sum
	Bygninger	Site infrastruktur	Fjerningsforpliktelse ¹	Telekom utstyr	Kontrollromsutstyr	Radio-terminaler					
Anskaffelseskost 01.01.2015	530 000	254 815 920	37 773 650	699 279 033	109 564 019	187 656 664	14 413 718	7 648 059	0	1 311 681 062	
Tilgang per 31.12.2015	0	496 599 337	60 602 043	836 579 312	122 833 546	71 453 210	2 342 680	0	0	1 590 410 129	
Avgang anskaffelseskost i 2015	0	0	0	0	0	-217 294	0	0	0	-217 294	
Fra anlegg under utførelse til annen gruppe	0	0	0	0	0	7 376 990	0	-7 648 059	0	-271 069	
Anskaffelseskost 31.12.2015	530 000	751 415 257	98 375 693	1 535 858 345	232 397 565	266 269 569	16 756 398	0	0	2 901 602 827	
Akkumulerte nedskrivninger 01.01.2015	0	0	0	0	227 373	103 176	46 877	0	0	377 426	
Nedskrivninger per 31.12.2015	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Akkumulerte avskrivninger 01.01.2015	19 695	20 368 112	3 742 432	174 535 648	68 239 540	77 417 942	6 673 322	0	0	350 996 692	
Ordinære avskrivninger per 31.12.2015	8 834	24 709 011	3 606 434	123 965 936	34 902 213	50 066 181	1 968 385	0	0	239 226 994	
Akkumulerte avskrivninger avgang i 2015	0	0	0	0	0	-162 548	0	0	0	-162 548	
Balanseført verdi 31.12.2015	501 471	706 338 134	91 026 828	1 237 356 760	129 028 440	138 844 817	8 067 813	0	0	2 311 164 263	

Avskrivningssatser (levetider)	60 år lineært	7-15 år lineært	15 år lineært	3-7 år lineært	3-4 år lineært	3-5 år lineært	3-15 år lineært Kunst evigvarende	Ingen avskrivning	Virksomhets-spesifikt
--------------------------------	---------------	-----------------	---------------	----------------	----------------	----------------	-----------------------------------	-------------------	-----------------------

Avhendelse varige driftsmidler:

Vederlag ved avhendelse av anleggsmidler	0	0	0	0	0	102 000	0	0	0	102 000
- Bokført verdi avhendede anleggsmidler	0	0	0	0	0	-54 747	0	0	0	-54 747
= Regnskapsmessig gevinst/tap	0	0	0	0	0	47 253	0	0	0	47 253

¹ Se note 8 og 9.

² Driftsløsøre, inventar, verkøy o.l. er varige driftsmidler til internt bruk i direktoratet.

Ikke inntektsført bevilgning knyttet til anleggsmidler

Bokført verdi varige driftsmidler (note 5)	2 311 164 263
Bokført verdi immaterielle eiendeler (note 4)	112 384 839
Bokført verdi reservedeler Nødnett (note 12)	15 789 856
- Bokført verdi transmisjonsutstyr CMA (note 11)	-2 736 075
Sum ikke inntektsført bevilgning knyttet til AM, jf. bal.	2 436 602 882

Avskrivninger

Ordinære avskrivninger varige driftsmidler (note 5)	239 226 994
Ordinære avskrivninger varige driftsmidler (note 4)	36 266 419
Sum ordinære avskrivninger, jf. resultatoppstillingen og note 1	275 493 413

Note 6 Finansinntekter og finanskostnader

	31.12.15	31.12.14
Finansinntekter		
Renteinntekter	-33 574	0
Agiogevinst	-7 616 503	-570 975
Annen finansinntekt	0	0
Sum finansinntekter	-7 650 077	-570 975
Finanskostnader		
Rentekostnad	335 110	344 139
Nedskrivning av aksjer	0	0
Agiotap	1 063 022	590 977
Annen finanskostnad	0	0
Sum finanskostnader	1 398 131	935 116
Utbytte fra selskaper mv.		
Mottatt utbytte fra selskap XX	0	0
Mottatt utbytte fra selskap YY	0	0
Sum mottatt utbytte	0	0

Grunnlag beregning av rentekostnad på investert kapital:

	31.12.15	31.12.14	Gjennomsnitt i perioden
Balanseført verdi immaterielle eiendeler	112 384 839	64 118 453	88 251 646
Balanseført verdi varige driftsmidler	2 311 164 263	960 306 944	1 635 735 603
Sum	2 423 549 102	1 024 425 397	1 723 987 249

Antall måneder på rapporteringstidspunktet:	12
Gjennomsnittlig kapitalbinding i år 2015:	1 723 987 249
Fastsatt rente for år 2015:	2,05 %

Beregnet rentekostnad på investert kapital:* **35 341 739**

* Beregnet rentekostnad på investert kapital skal kun gis som noteopplysning. Den beregnede rentekostnaden skal ikke regnskapsføres.

Note 7 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

A) Avregning med statskassen

	31.12.15	31.12.14	Endring
Anleggsmidler utenfor forpliktelsesmodellen			
Transmisjonsutstyr finansiert gjennom leieavtale	2 736 075	5 390 392	-2 654 317
Sum	2 736 075	5 390 392	-2 654 317

Finansielle anleggsmidler

Finansielle anleggsmidler, jf. note 8	160 510 148	88 556 353	71 953 796
Sum	160 510 148	88 556 353	71 953 796

Omløpsmidler

Forskudd til leverandører	533 351 926	779 002 822	-245 650 896
Varebeholdninger ¹	93 102	0	93 102
Kundefordringer	11 682 041	22 824 620	-11 142 579
Andre fordringer	118 195 004	138 374 857	-20 179 852
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	38 495 884	103 141 405	-64 645 521
Kasse og bank	0	0	0
Sum	701 817 957	1 043 343 704	-341 525 747

¹ Reserverdeler til Nødnett er finansiert gjennom forpliktelsesmodellen

Kortsiktig gjeld

Leverandørgjeld	-9 243 014	-24 396 992	15 153 978
Skyldig skattetrekk	-4 137 999	-3 647 300	-490 699
Skyldige offentlige avgifter	-1 856 371	-1 729 594	-126 776
Avsatte feriepenger	-9 107 928	-8 000 905	-1 107 022
Annen kortsiktig gjeld	-273 159 634	-199 775 588	-73 384 045
Sum	-297 504 945	-237 550 380	-59 954 564

Langsiktige forpliktelser

Andre forpliktelser	-106 020 640	-47 912 659	-58 107 981
Sum	-106 020 640	-47 912 659	-58 107 981

Avregning med statskassen* **A 461 538 597 851 827 410 -390 288 813**

Avstemming av periodens resultat mot endring i mellomværende med statskassen

Konsernkonto utbetaling (S-prerapport)			-2 267 065 414
Konsernkonto innbetaling (S-prerapport)			781 730 810
Netto trekk konsernkonto			-1 485 334 604
Innbetaling innkrevingsvirksomhet			0
Utbetaling tilskuddsforvaltning			0
Inntektsført fra bevilgning (kontogruppe 19)			1 859 823 786
Arbeidsgiveravgift/gruppeliv ført på kap. 5700/5309			-11 422 903
Tilbakeførte utsatte inntekter ved salg/avgang AM, der forpliktelsen ikke er resultatført			0
Andre avstemmingsposter			0
Forskjell mellom resultatført og netto trekk på konsernkonto			363 066 279
Resultat av periodens aktiviteter før avregning mot statskassen			27 222 535
Sum endring i avregning med statskassen *			390 288 814

* Skal være lik summen av A i endringskolonnen

Note 7 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen (bruttobudsjetterte virksomheter)

B) Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2015	31.12.2015	Forskjell
	Spesifisering av bokført avregning med statskassen	Spesifisering av rapportert mellomværende med statskassen	
Anleggsmidler utenfor forpliktelsesmodellen			
Transmisjonsutstyr finansiert gjennom leieavtale	2 736 075	0	2 736 075
<i>Sum</i>	2 736 075	0	2 736 075
Finansielle anleggsmidler			
Finansielle anleggsmidler	160 510 148	0	160 510 148
<i>Sum</i>	160 510 148	0	160 510 148
Omløpsmidler			
Forskudd til leverandører	533 351 926	0	533 351 926
Varebeholdninger	93 102	0	93 102
Kundefordringer	11 682 041	0	11 682 041
Andre fordringer	118 195 004	107 463 641	10 731 364
Opptjente, ikke fakturerte inntekter	38 495 884	0	38 495 884
Kasse og bank	0	0	0
<i>Sum</i>	701 817 957	107 463 641	594 354 316
Annen langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	-106 020 640	0	-106 020 640
<i>Sum</i>	-106 020 640	0	-106 020 640
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	-9 243 014	0	-9 243 014
Skyldig skattetrekk	-4 137 999	-4 137 999	0
Skyldige offentlige avgifter	-1 856 371	0	-1 856 371
Avsatte feriepenger	-9 107 928	0	-9 107 928
Annen kortsiktig gjeld	-273 159 634	8 304	-273 167 938
<i>Sum</i>	-297 504 945	-4 129 695	-293 375 250
Sum	461 538 597	103 333 946	358 204 651

Mellomværende med statskassen består av tidsavgrensningsposter som er rapportert til statsregnskapet (S-rapport). Avregning med statskassen inneholder mellomværende med statskassen, men også flere tidsavgrensningsposter enn det som er rapportert til statsregnskapet.

Note 8 Andre langsiktige fordringer (virksomhetsspesifikk note)

	31.12.15	31.12.14
Amortisert kostnad¹²³		
IB amortiserte kostnader	50 782 702	1 421 420
Tilgang	20 670 703	52 099 044
- Kostnadsføring	-9 318 950	-2 737 762
Bokført verdi amortiserte kostnader	62 134 455	50 782 702
Avsetning for fremtidig fjerningsforpliktelse⁴		
Avsetning for fremtidig fjerningsforpliktelse	98 375 693	37 773 650
Sum avsetning for fremtidig fjerningsforpliktelse	98 375 693	37 773 650
Sum andre langsiktige fordringer	160 510 148	88 556 353

¹ DNK har avtale om leie av transmisjonslinjer som medfører etableringsgebyr ved oppstart av transmisjonslinjene. Etableringsgebyret anses for å være en forskuddsbetalt kostnad som periodiseres over flere år (amortisert kostnad). Leieavtalen spesifiserer ingen bindingstid eller termineringsdato for avtalen, men DNK har rett til å si den opp. Kontrakten med leverandør av Nødnett som varer frem til 2026 er lagt til grunn for periodiseringen da linjene forventes brukt i hele denne perioden.

² Kontrollromsutstyr har en garantiperiode på 2 år fra overtakelse av eierskap. Garantikostnaden periodiseres over garantiperioden.

³ Site leie for kjernenettet er forskuddsbetalt som del av investeringskostnaden og periodiseres frem til 2026.

⁴ Jamfør note 9.

Note 9 Andre avsetninger for forpliktelser (virksomhetsspesifikk note)

	31.12.15	31.12.14
IB avsetning for fremtidig fjerningsforpliktelse ¹	37 773 650	13 185 579
Tilgang	60 602 043	24 588 071
Sum andre avsetninger for forpliktelse	98 375 693	37 773 650

¹ Ved eventuell terminering av nettverket er DNK forpliktet til å fjerne installasjoner på basestasjoner og bringe lokasjonen tilbake til sin opprinnelige stand, herunder fjerne bygg, antenner murfundamenter og for eksempel sørge for beplantning av grøntområder (greenfield sites). DNK vurderer det som overveiende sannsynlig (>50%) at de ulike installasjonene på et fremtidig tidspunkt må fjernes. Dette vil medføre en fremtidig forpliktelse som behandles i tråd med gjeldende regnskapsstandarder for statlige virksomheter SRS 19 pkt 51 a). Nåverdien av fjerningsutgiften er balanseført som en del av anskaffelseskost på 11.7 infrastruktureiendeler og avskrives sammen med denne. Avsetning for forpliktelsen er gjort på konto 2190 Avsetning for fremtidige fjerningsforpliktelser med motpost konto 1398 Motkonto avsetning for fjerningsforpliktelse.

Note 10 Annen langsiktig gjeld (virksomhetsspesifikk note)

	31.12.15	31.12.14
Leasing av transmisjonsutstyr (CMA) ¹ (IB)	9 522 974	11 343 515
- Nedbetaling av gjeld (CMA)	-1 878 028	-1 820 541
Tilskudd fra EU ²	0	616 034
Sum annen langsiktig gjeld	7 644 946	10 139 008

¹ DNK leier radiolinjeutstyr (transmisjonsutstyr) fra CMA Asset Management over ti år. Leasing av radiolinjeutstyret anses som en finansiell leasing iht. SRS 13. De kvartalsvise fakturaene blir bokført som rentekostnad og som avdrag på langsiktig gjeld.

² Jmfør note 14. Per 31.12.2014 var det overført tilskudd fra EU som ikke var benyttet. Ubenyttet tilskudd fremkommer som gjeld i balansen.

Note 11 Transmisjonsutstyr CMA (infrastruktureiendel) (virksomhetsspesifikk note)

	31.12.15	31.12.14
IB transmisjonsutstyr CMA	5 390 392	8 044 709
- Avskrivninger	2 654 317	2 654 317
Bokført verdi transmisjonsutstyr CMA	2 736 075	5 390 392

DNK leier radiolinjeutstyr (transmisjonsutstyr) fra CMA Asset Management over ti år. Leasing av radiolinjeutstyret anses som en finansiell leasing iht. SRS 13. Finansielle leasingavtaler skal behandles som om leietaker har kjøpt eiendelen finansiert ved et lån som forrentes og tilbakebetales gjennom leie. Utstyret har en forventet levetid på 7 år og avskrives deretter.

Note 12 Varebeholdninger

	31.12.15	31.12.14
Anskaffelseskost		
Beholdninger anskaffet til bruk i Nødnett - reservedeler ¹	15 789 856	2 846 799
Beholdninger beregnet på videresalg	93 102	0
Sum anskaffelseskost	15 882 958	2 846 799

Ukurans

Ukurans i beholdninger til internt bruk i virksomheten	0	0
Ukurans i beholdninger beregnet på videresalg	0	0
Sum ukurans	0	0

Sum varebeholdninger

15 882 958   **2 846 799**

Forskuddsbetalinger til leverandør

Forskuddsbetalinger nettverkskontrakt ²	268 319 290	577 234 635
Forskuddsbetalinger kontrollromskontrakt ²	262 663 608	194 086 249
Forskuddsbetalinger radioterminalkontrakter	3 213 518	6 093 438
Forskuddsbetalinger andre kontrakter	586 069	1 588 500
Avsetning for tap på forskuddsbetalt til leverandør	-1 430 559	0
Sum forskuddsbetalinger	533 351 926	779 002 822

¹ Reservedeler med anskaffelseskost under NOK 30.000 er klassifisert som omløpsmidler. Anskaffelsesverdien av reservedelslageret er bokført etter forpliktelsesmodellen og kostnaden oppstår ved beholdningsending.

² DNKs avtaler med leverandør av Nødnett og utstyr til bruk i nettet medfører milepælsutbetalinger uten at eierskapet til driftsmidlene overtas.

Note 13 Kundefordringer

	31.12.15	31.12.14
Kundefordringer til pålydende	5 005 655	2 646 017
Kundefordringer leverandør til pålydende	7 836 704	20 178 603
Avsatt til forventet tap (-)	-1 160 318	0
Sum kundefordringer	11 682 041	22 824 620

Note 14 Andre kortsiktige fordringer

Fordringer	31.12.15	31.12.14
Forskuddsbetalt lønn	99 573	0
Reiseforskudd	0	0
Personallån	0	28 000
Andre fordringer på ansatte	0	0
Forskuddsbetalte kostnader	9 909 813	5 800 750
Fordring EU midler ¹	1 576 086	0
Andre fordringer ²	106 609 533	132 546 106
Fordring på datterselskap mv.*	0	0
Sum andre kortsiktige fordringer	118 195 004	138 374 857

¹ DNK har fått tildelt midler fra EU for deltakelse i et treårig FoU-prosjekt ISITEP (Inter System Interoperability for Tetra and TetraPol Networks). DNK har per 31.12.15 benyttet det overførte tilskuddet fra EU (jf. note 10) og forventer å få ytterligere tilskudd for å dekke kostnader i prosjektet.

² Merverdiavgift til gode og fordringer fra NAV.

* Gjelder også tilknyttet selskap (TS) og felleskontrollert virksomhet.

Note 15 Opptjente, ikke fakturerte inntekter

	31.12.15	31.12.14
Fordring mot nødetatene og andre kunder	1 251 224	1 666 769
Fordring mot leverandør ¹	37 244 659	101 474 636
Sum opptjente, ikke fakturerte inntekter	38 495 884	103 141 405

¹ I avtalen med leverandøren om leveransen av Nødnett er det et kontraktsfestet tak på hvor store kostnadene til site-leie og transmisjon kan være. Kostnader til site-leie og transmisjon faktureres direkte fra underleverandører til DNK. Dersom kostnadstaket overskrides, skal hovedleverandøren refundere det overskytende til DNK.

Note 16 Annen kortsiktig gjeld

Gjeld	31.12.15	31.12.14
Skyldig lønn	4 499 532	4 384 254
Skyldige reiseutgifter	0	0
Annen gjeld til ansatte	0	0
Påløpte kostnader		
Påløpte kostnader drift og vedlikehold Nødnett	-1 500 583	52 711 268
Påløpte kostnader site-leie	2 993 748	3 045 298
Andre påløpte kostnader	3 736 278	19 798 413
Annen kortsiktig gjeld		
Gjeld til kunder ¹	62 153 731	38 209 838
Gjeld til leverandør av Nødnett ²	201 276 927	81 626 517
Sum annen kortsiktig gjeld	273 159 634	199 775 588

¹ DNK har en regnskapsmessig gjeld til nødetatene og andre kunder når disse har finansiert varige driftsmidler som DNK ikke har overtatt eierskap til pga kontraktuelle forhold i avtalene med leverandør.

² Gjeld til leverandør av Nødnett for varige driftsmidler hvor eierskapet er overtatt, men milepælsbetaling ikke er fakturert.

Postadresse

Postboks 7 Nydalen PIB, 0410 Oslo

Besøksadresse

Oslo: Nydalen allé 37a, 0484 Oslo
Moss: Solgaard Skog 15, 1599 Moss

Telefon

Sentralbord: +47 23 00 57 00
Faks: +47 22 23 29 41

E-post

post@dinkom.no

Pressekontakt

Telefon: +47 992 08 908
E-post: presse@dinkom.no

www.dinkom.no